

BIODIVERZITETA V SLOVENIJI 2022

Rezultati javnomnenjske ankete

JUNIJ 2022

**CENTER ZA
RAZISKOVANJE JAVNEGA
MNENJA**

Znanstveno-raziskovalno
središče Koper
Garibaldijeva 1
6000 Koper
T: (05) 66 37 796
E: crjm@zrs.upr.si

PODATKI O RAZISKAVI

Naročnik raziskave

Nacionalni inštitut za biologijo
Večna pot 111
1000 Ljubljana

Izvajalec raziskave

Center za raziskovanje javnega mnenja
Znanstveno-raziskovalno središče Koper
Garibaldijeva ulica 1
6000 Koper

Trajanje raziskave

Od 23. maja do 27. junija 2022

Način izvedbe

Spletna in telefonska javnomnenjska raziskava

Raziskovalna skupina

dr. Maja Zadel
mag. Zorana Medarić
Matej Zupanc
Sandra Končan
dr. Ksenija Perkovič
dr. Mateja Sedmak
dr. Blaž Lenarčič
Lucija Dežan

Izvedeno za projekt Life Naturaviva (LIFE16 GIE/SI/000711)

KAZALO

PODATKI O RAZISKAVI	1
KAZALO	1
1 UVOD	1
2 METODOLOŠKI IN VZORČNI OKVIR.....	2
3 OPIS VZORCA.....	3
4 ANALIZA REZULTATOV	5
5 DODATNE ANALIZE	14
5.1 Razlike glede na spol	14
5.2 Razlike glede na starost.....	21
5.3 Razlike glede na izobrazbo.....	29
5.4 Razlike glede na poznavanje biodiverzitete	36

1 UVOD

Raziskava *Biodiverziteta v Sloveniji*, ki jo je za Nacionalni Inštitut za Biologijo izvedel Center za raziskovanje javnega mnenja znotraj Znanstveno-raziskovalnega središča Koper, sloni na rezultatih splet, telefonske in terenske ankete, izvedene med 23. majem in 27. junijem 2022. Izhodiščno je anketiranje potekalo preko spleta, naknadno se je vzorec dopolnilo še s telefonskim in terenskim anketiranjem, kjer se je ciljno iskalo skupine, ki jih je na spletu težje doseči (starejši, moški, manj izobraženi).

Namen raziskave je bil ugotoviti stališča prebivalcev Slovenije ter njihovo poznavanje problematike, vezane na pomen biodiverzitete v naravnem okolju.

V ta namen smo s pomočjo spletnih portalov, kvotnega vzorca iz Telefonskega imenika Slovenije in namenskega terenskega po manj zastopanih statističnih regijah anketirali skupno 1006 prebivalcev Slovenije.

2 METODOLOŠKI IN VZORČNI OKVIR

Zbiranje podatkov je potekalo v kombinaciji spletnega (CAWI), telefonskega (CATI) in osebnega (CAPI) računalniško podprtega anketiranja. S telefonskim in terenskim anketiranjem smo skušali doseči skupine, ki so na spletu manj prisotne in jih je na ta način v spletnem raziskovanju težje zajeti (starejši, manj izobraženi ipd.)

Rekrutacija sodelujočih v spletni raziskavi je temeljila na internetnem panelu in kasneje na vzorcu snežne kepe. Za potrebe telefonskega anketiranja pa smo uporabili dvostopenjski naključni vzorec, stratificiran na osnovi regijske strukture. Osnova vzorčenja je bil Telefonski imenik Slovenije 2021, iz katerega so bila naključno izbrana gospodinjstva celotne Slovenije. Poleg tega je bil vzorec dopolnjen tudi z anketiranjem na terenu, predvsem v statističnih regijah, podreprezentiranih v takratnem vzorcu, in sicer, Pomurska, Savinjska in Goriška regija.

Z uporabo kvotnega vzorčenja smo polnili vzorec sodelujočih glede na ključne demografske kazalce (spol, starost in regijska porazdelitev) in na ta način sociodemografsko strukturo vzorca čim bolj približali strukturi ciljne populacije, s čimer smo zagotovili večjo reprezentativnost vzorca.

3 OPIS VZORCA

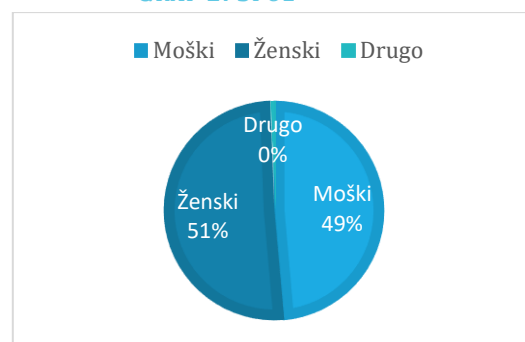
V nadaljevanju je podrobneje predstavljena struktura vzorca anketiranih glede na osnovne demografske parametre.

V anketi je sodelovalo 48,6 odstotka moških in 50,8 odstotka žensk.

TABELA 1: SPOL

Spol		
	Frekvenca	Odstotek
Moški	489	48,6
Ženski	511	50,8
Drugo	6	0,6
Skupaj	1000	100,0

GRAF 1: SPOL

V anketi je sodelovalo 19,4 odstotka respondentov starih med 15 in 29 let, 38,7 odstotka oseb med 30 in 49 letom starosti ter 41,9 odstotka respondentov starih 50 let in več.

TABELA 2: STAROST

	Frekvenca	Odstotek
15-29	195	19,4
30-49	389	38,7
50+	422	41,9
Skupaj	1006	100,0

GRAF 2: STAROST

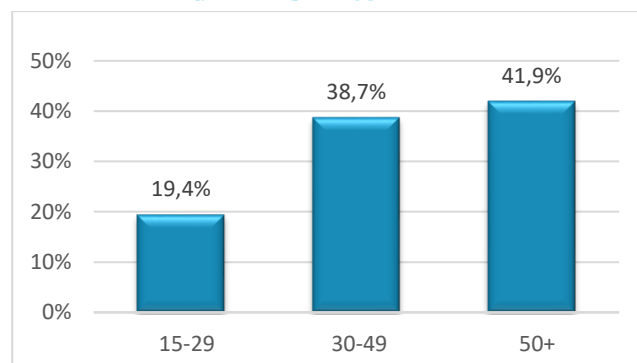

TABELA 3: SPOLNA ZASTOPANOST GLEDE NA STAROST

Spolna zastopanost glede na starost				
		15-29 let	30-49 let	50+let
Moški	Frekvenca	79	160	250
	Odstotek	40,5%	41,1%	59,2%
Ženske	Frekvenca	113	228	170
	Odstotek	57,9%	58,6%	40,3%
Drugo	Frekvenca	3	1	2
	Odstotek	1,5%	0,3%	0,5%
Skupaj	Frekvenca	195	389	422
	Odstotek	100,0%	100,0%	100,0%

Znotraj starostnih skupin so deleži glede na spol razmeroma uravnoteženi. V najmlajši starostni skupini (15–29 let) je nekoliko večji delež žensk v primerjavi z moškimi (57,9 odstotka žensk in 40,5 odstotka moških), v srednji (30–49 let) je prav tako večji delež žensk (58,6 odstotka v primerjavi s 41,1 odstotka moških), v najstarejši starostni skupini pa je situacija obrnjena in beležimo nekoliko več moških kot žensk (59,2 odstotka žensk in 40,3 odstotka moških).

GRAF3: SPOLNA ZASTOPANOST GLEDE NA STAROST

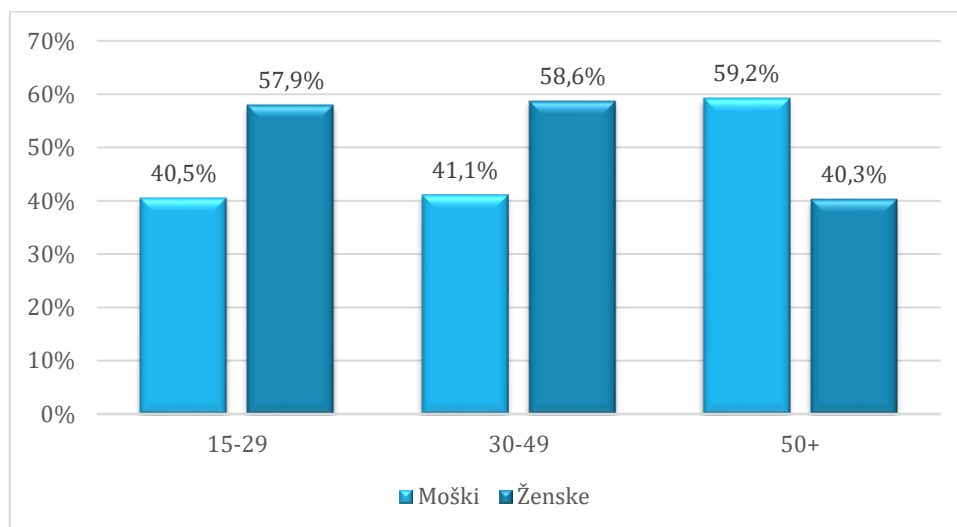

TABELA 4: IZOBRAZBA

Izobrazba		
	Frekvenca	Odstotek
Dokončana osnovna šola ali manj	58	5,8
Poklicna šola (2- ali 3-letna strokovna šola)	97	9,6
Dokončana srednja štiriletna šola	223	22,2
Višja šola	84	8,3
Visoka šola – prva stopnja	90	8,9
Univerzitetna ali bolonjska druga stopnja	358	35,6
Znanstveni magisterij ali doktorat	96	9,5
Skupaj	1006	100,0

V raziskavi je sodelovalo 5,8 odstotka oseb z osnovnošolsko izobrazbo, 9,6 odstotka s poklicno ter 22,2 odstotka oseb s srednješolsko izobrazbo. Višje šolsko izobrazbo je imelo 8,3 odstotka vprašanih, 8,9 odstotka pa visokošolsko izobrazbo. Med vprašanimi je bilo 35,6 odstotka z univerzitetno oziroma drugo bolonjsko stopnjo izobrazbe, preostalih 9,5 odstotka respondentov pa je imelo znanstveni magisterij ali doktorat. Glede na temo raziskave in način raziskovanja, je taka razporeditev pričakovana.

GRAF 4: IZOBRAZBA

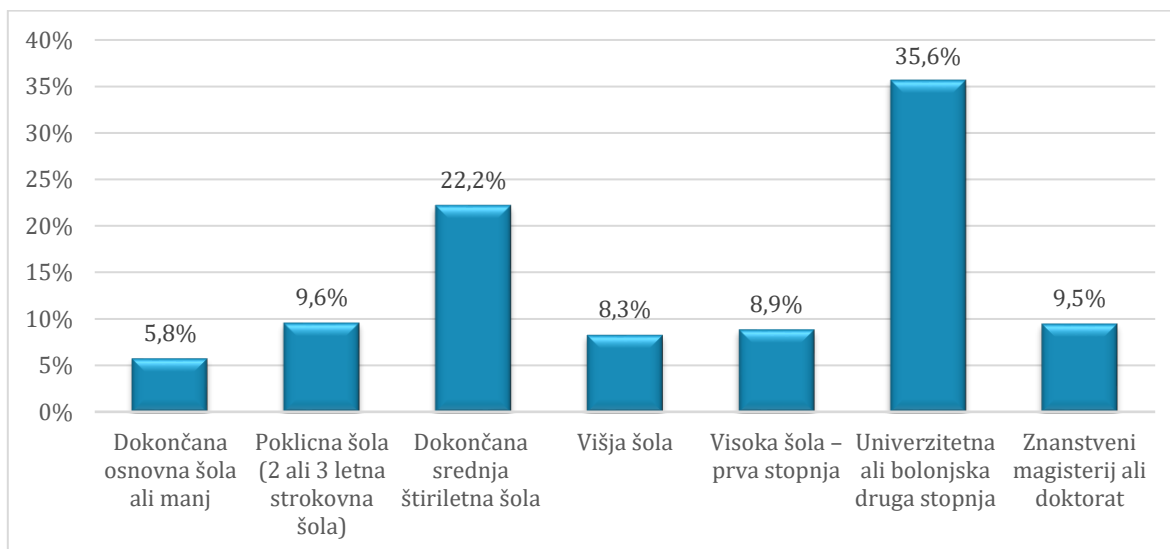

TABELA 5: IZOBRAZBA GLEDE NA STAROSTNE SKUPINE

		15–29 let	30–49 let	50+let
Nižja	Frekvenca	29	3	26
	Odstotek	14,9%	0,8%	6,2%
Srednja	Frekvenca	63	78	179
	Odstotek	32,3%	20,1%	42,4%
Višja	Frekvenca	103	308	217
	Odstotek	52,8%	79,2%	51,4%
Skupaj	Frekvenca	195	389	422
	Odstotek	100,0%	100,0%	100,0%

V starostni skupini 30–49 let je bil med sodelujočimi največji delež višje izobraženih (79,2 odstotka), v starostni skupini 50 in več je ta delež 51,4 odstotka.

GRAF 5: IZOBRAZBA GLEDE NA STAROSTNE SKUPINE

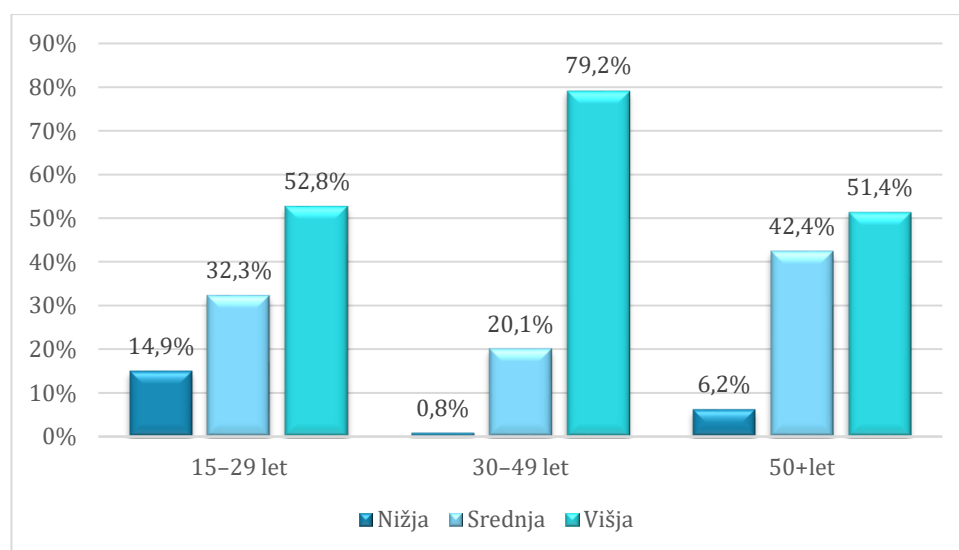
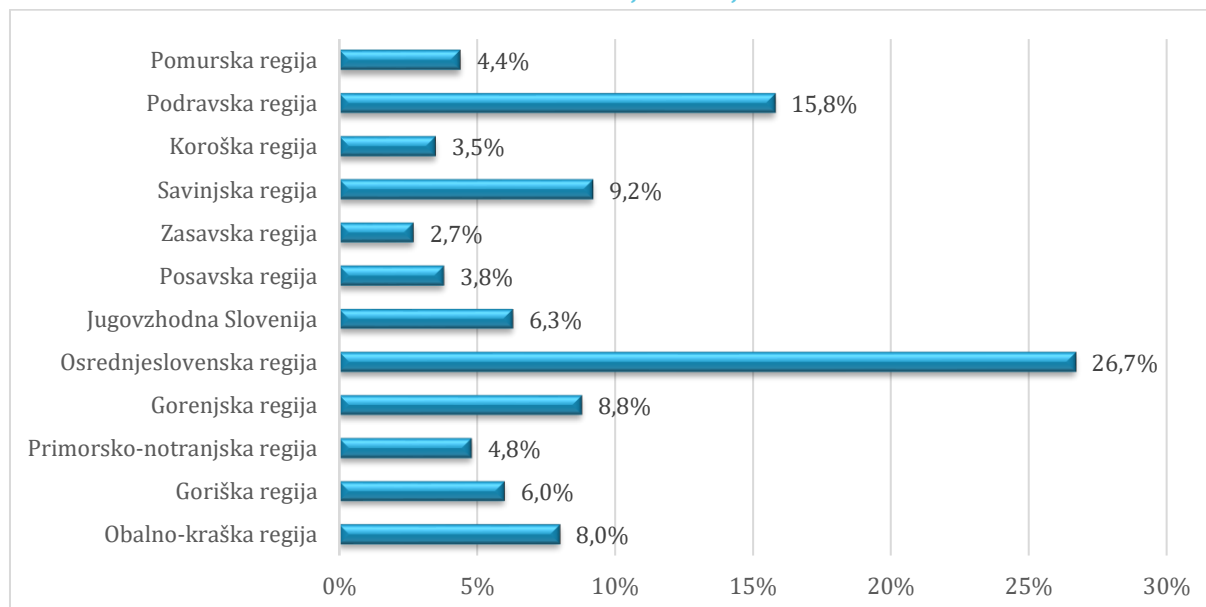

TABELA 6: REGIJA BIVANJA

Regija bivanja		
	Frekvenca	Odstotek
Pomurska regija	55	5,5
Podravska regija	152	15,1
Koroška regija	17	1,7
Savinjska regija	128	12,7
Zasavska regija	31	3,1
Posavska regija	40	4,0
Jugovzhodna Slovenija	72	7,2
Osrednjeslovenska regija	266	26,4
Gorenjska regija	95	9,4
Primorsko-notranjska regija	29	2,9
Goriška regija	60	6,0
Obalno-kraška regija	61	6,1
Skupaj	1006	100,0

Delež sodelujočih iz posameznih regij bivanja je naslednji: 5,5 odstotka vprašanih prihaja iz Pomurske regije, 15,1 odstotka iz Podravske regije, 1,7 odstotka iz Koroške regije, 12,7 odstotka iz Savinjske regije, 3,1 odstotka iz Zasavske regije, 4 odstotki iz Posavske regije, 7,2 odstotka iz Jugovzhodne Slovenije, 26,4 odstotka iz Osrednjeslovenske regije, 9,4 odstotka iz Gorenjske regije, 2,9 odstotka iz Primorsko-notranjske regije, 6,0 odstotkov iz Goriške regije ter 6,1 odstotka iz Obalno-kraške regije.

GRAF 6: REGIJA BIVANJA

4 ANALIZA REZULTATOV

V nadaljevanju so predstavljeni rezultati posameznih anketnih vprašanj glede na število in delež odgovorov pri posameznih vprašanjih. Respondenti na posamezna vprašanja niso podali odgovora oz. so izbrali odgovor »ne vem«.

TABELA 7: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »BIODIVERZITETA« OZIROMA »BIOTSKA RAZNOVRSTNOST«?

	Frekvenca	Odstotek
Slišal-a sem zanj in vem, kaj pomeni	723	74,2
Slišal-a sem zanj, a ne vem, kaj pomeni	134	13,8
Nikoli nisem slišal-a zanj	117	12,0
Skupaj	974	100,0

Večina anketiranih (74,2 %) je seznanjena z izrazoma »biodiverziteta« in »biotska raznovrstnost« in tudi ve, kaj ta dva izraza pomenita. Za omenjena izraza je že slišalo 13,8 odstotka vprašanih, a ne vedo natančno, na kaj se nanašajo. Obenem omenjenih izrazov ne pozna 12 odstotkov vprašanih.

GRAF 7: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »BIODIVERZITETA« OZIROMA »BIOTSKA RAZNOVRSTNOST«?

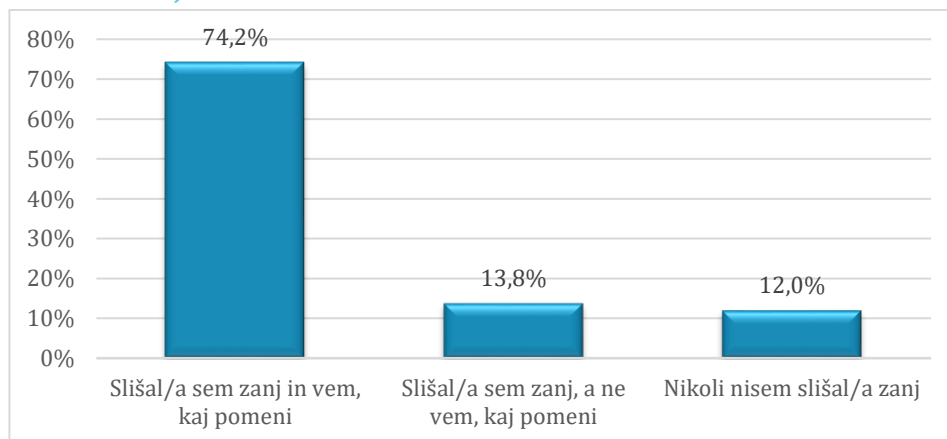

TABELA 8: KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?

	Frekvenca	Odstotek
Zelo dobro obveščen-a	116	11,9
Dobro obveščen-a	345	35,4
Nisem dobro obveščen-a	369	37,8
Sploh nisem obveščen-a	145	14,9
Skupaj	975	100,0

Najmanjši delež vprašanih (11,9 %) je mnenja, da je zelo dobro seznanjen s težavami povezanimi z izgubo biodiverzitete v naravnem okolju, največji delež oseb pa meni (37,8 %), da o tej problematiki ni dobro obveščen. O izgubi biodiverzitete je dobro obveščenih 35,4 odstotka vprašanih, popolnoma neobveščenih pa 14,9 odstotka sodelujočih.

GRAF 8: KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?

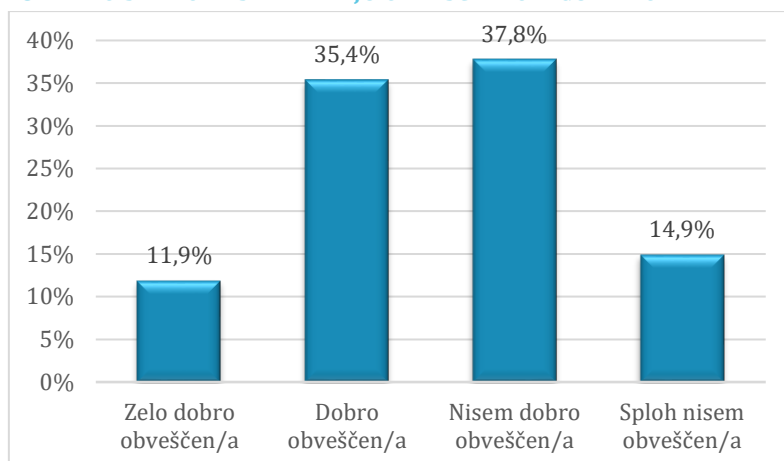

TABELA 9: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

	Frekvenca	Odstotek
Slišal-a sem zanj in vem kaj pomeni.	278	28,5
Slišal-a sem zanj, a ne vem kaj pomeni.	327	33,5
Nikoli nisem slišal-a zanj.	370	37,9
Skupaj	975	100,0

Največ vprašanih (37,9 %) še nikoli ni slišalo za izraz »ekosistemske storitve«. Tretjina (33,5 %) sodelujočih je že slišala za ta izraz, a ne ve natančno, kaj pomeni, medtem ko približno četrtina respondentov (28,5 %) izraz pozna in ve, kaj pomeni.

GRAF 9: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

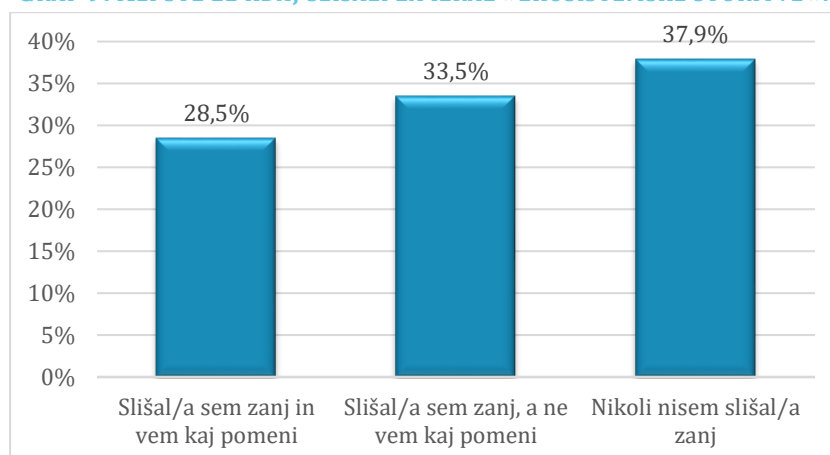

TABELA 10: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

	Frekvenca	Odstotek
Slišal/a sem zanj	295	30,3
Nisem slišal/a zanj	678	69,7
Skupaj	973	100,0

Večina, to je 69,7 odstotka vprašanih, ni seznanjena s projektom »Biodiverziteta - umetnost življenja« oziroma »Life Naturaviva«, medtem ko je za projekt slišalo 30,3 odstotka anketiranih.

GRAF 10: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

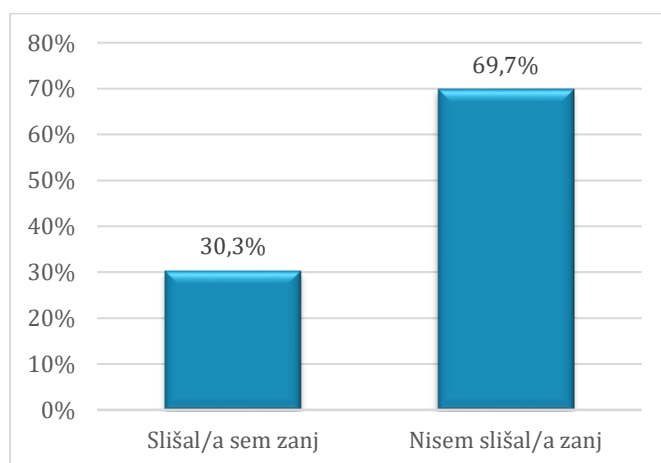

TABELA 11: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

	Sploh ni resno		Ni resno		Niti-niti		Je resno		Je zelo resno		Skupaj	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
V moji neposredni okolici	23	2,5	111	12,0	163	17,7	321	34,8	305	33,0	923	100,0
V Sloveniji	8	0,9	67	7,3	164	17,8	424	46,0	259	28,1	922	100,0
V Evropi	5	0,6	20	2,2	93	10,3	363	40,1	424	46,9	905	100,0

Vprašani so izrazili veliko zaskrbljenost nad upadanjem in izgubo živalskih in rastlinskih vrst. Skupno 67,8 odstotka anketiranih namreč meni, da je izguba živalskih in rastlinskih v njihovi neposredni okolici resen/zelo resen problem. Nekoliko več jih meni da je resno/zelo resno tudi upadanje živalskih in rastlinskih vrst v Sloveniji (skupno 74,1 %)

ter v *Evropi* (skupno 87,0 %). Manj kot 15 odstotkov vprašanih meni, da upadanje živalskih in rastlinskih vrst ni resno/sploh ni resno v *njihovi neposredni okolici* (skupno 14,6 %), v *Sloveniji* (skupno 8,2 %) in v *Evropi* (skupno 2,8 %).

GRAF 11: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

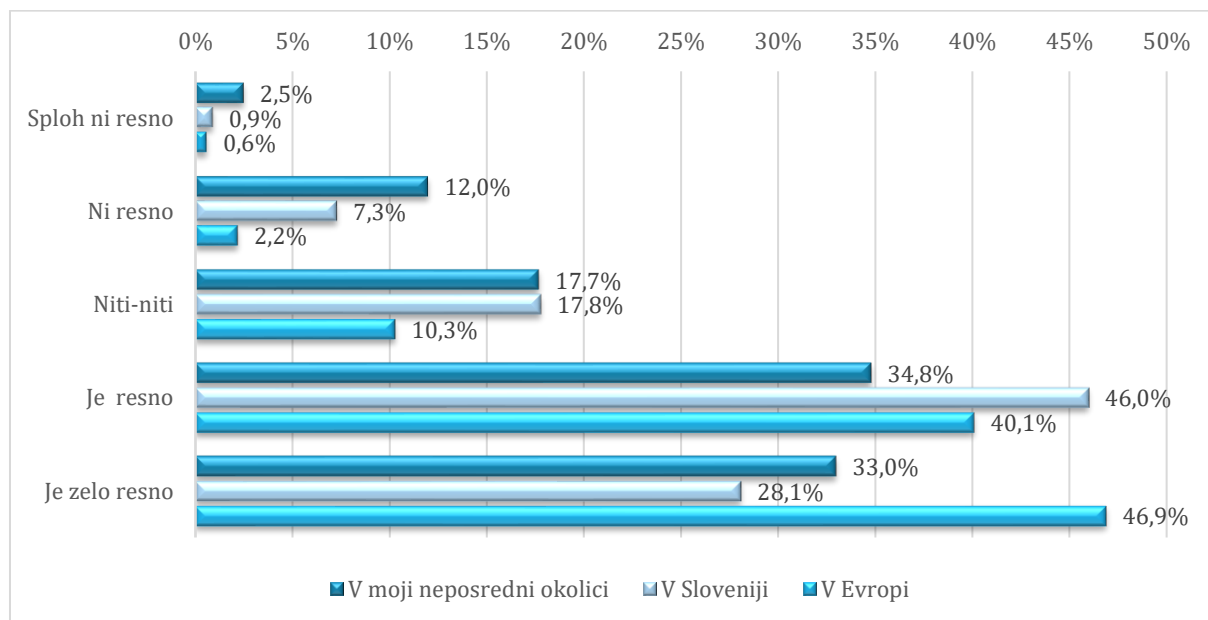

TABELA 12: KAKO RESNA JE PO VAŠEM MNENJU POSAMEZNA OD SPODAJ NAVEDENIH TEŽAV?

	Sploh ni resna		Ni resna		Niti-niti		Je resna		Je zelo resna		Skupaj	
	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
Propadanje življenjskega prostora.¹	5	0,5	25	2,7	57	6,2	347	38,0	480	52,5	914	100,0
Izguba koristi, ki jih dobimo iz narave.²	3	0,3	14	1,5	39	4,3	279	30,5	581	63,4	916	100,0
Upadanje in izguba živalskih in rastlinskih vrst.	9	1,0	21	2,3	94	10,3	317	34,8	469	51,5	910	100,0

¹ Propadanje življenjskega prostora kot so gozdovi, travniki, mokrišča

² Izguba koristi, ki jih dobimo iz narave kot so opraševanje kmetijskih rastlin, slabšanje kvalitete zemlje, preprečevanje poplav in suš, regulacija podnebja, čist zrak in voda

Prav tako so respondenti izrazili veliko zaskrbljenost nad »*propadanjem življenjskega prostora kot so gozdovi, travniki, mokrišča*«; ta problem je kot resen/zelo resen ocenilo skupno 90,5 odstotka vprašanih. Podobno je 93,9 odstotka vprašanih kot resen/zelo resen problem prepoznalo težave povezane z »*izgubo koristi, ki jih dobimo iz narave, kot so opraševanje kmetijskih rastlin, slabšanje kvalitete zemlje, preprečevanje poplav in suš, regulacija podnebja*«. Enako so kot resno/zelo resno vprašani ocenili »*upadanje in izgubo živalskih in rastlinskih vrst*«; takšnega mnenja je bilo skupno 86,3 odstotka respondentov.

Le 4 odstotki oziroma manj vprašanih meni, da posamezne navedene težave niso resne/sploh niso resne.

GRAF 3: KAKO RESNA JE PO VAŠEM MNENJU POSAMEZNA OD SPODAJ NAVEDENIH TEŽAV?

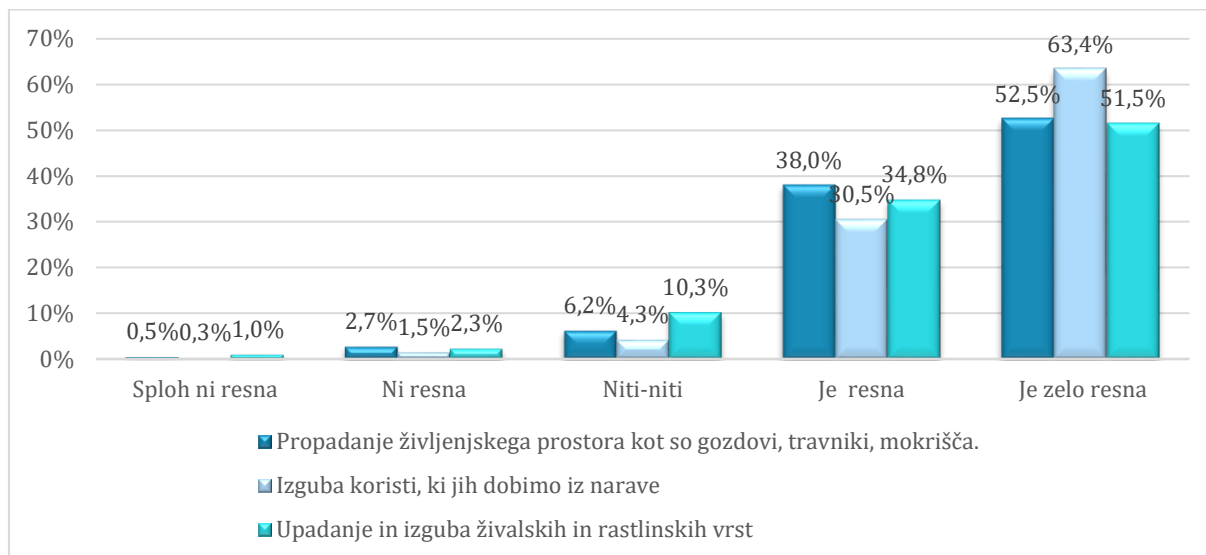

TABELA 13: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

Onesnaženje zraka, tal in vode (morja, rek, stoječih voda)											
Sploh ni ogrožena		Ni ogrožena		Niti je -niti ni		Je ogrožena		Zelo je ogrožena		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
3	0,3	10	1,1	33	3,6	374	41,1	489	53,8	909	100,0
Podnebne spremembe											
Sploh ni ogrožena		Ni ogrožena		Niti je -niti ni		Je ogrožena		Zelo je ogrožena		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
4	0,4	12	1,3	57	6,3	361	39,8	474	52,2	908	100,0
Intenzivno kmetijstvo, gozdarstvo in prekomeren ribolov											
Sploh ni ogrožena		Ni ogrožena		Niti je -niti ni		Je ogrožena		Zelo je ogrožena		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
5	0,5	19	2,1	91	10,0	333	36,5	465	50,9	913	100,0
Povečevanje urbanih površin											
Sploh ni ogrožena		Ni ogrožena		Niti je -niti ni		Je ogrožena		Zelo je ogrožena		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
3	0,3	29	3,2	130	14,4	368	40,8	373	41,3	903	100,0
Spreminjanje ali razdrobljenost naravnih okolij zaradi prometne infrastrukture in energetskega objekta (npr. hidroelektrarne in jezovi, avtoceste, ipd.)											
Sploh ni ogrožena		Ni ogrožena		Niti je -niti ni		Je ogrožena		Zelo je ogrožena		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
5	0,6	21	2,3	125	13,8	403	44,5	351	38,8	905	100,0
Tujevrstne rastline in živali, ki so bile vnesene v naše okolje od drugih											
Sploh ni ogrožena		Ni ogrožena		Niti je -niti ni		Je ogrožena		Zelo je ogrožena		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
5	0,6	46	5,1	151	16,9	417	46,6	275	30,8	894	100,0

Izjemno velik delež vprašanih meni, da je biodiverziteta ogrožena/zelo ogrožena zaradi onesnaževanja voda, zraka in tal (skupno 94,9 %), zaradi podnebnih sprememb (skupno 92 %), intenzivnega kmetijstva (skupno 87,4 %), povečevanja urbanih zemljišč (skupno 82,1%), zaradi spreminjanja ali razdrobljenosti naravnih okolij zaradi prometne infrastrukture in energetskega objekta (skupno 83,3 %) in tudi zaradi tujevrstnih rastlin in živali (skupno 77,4 %). Zelo malo, okoli pet odstotkov oziroma manj, vprašanih meni, da biodiverziteta zaradi posameznih omenjenih razlogov ni oziroma/sploh ni ogrožena.

GRAF 13: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

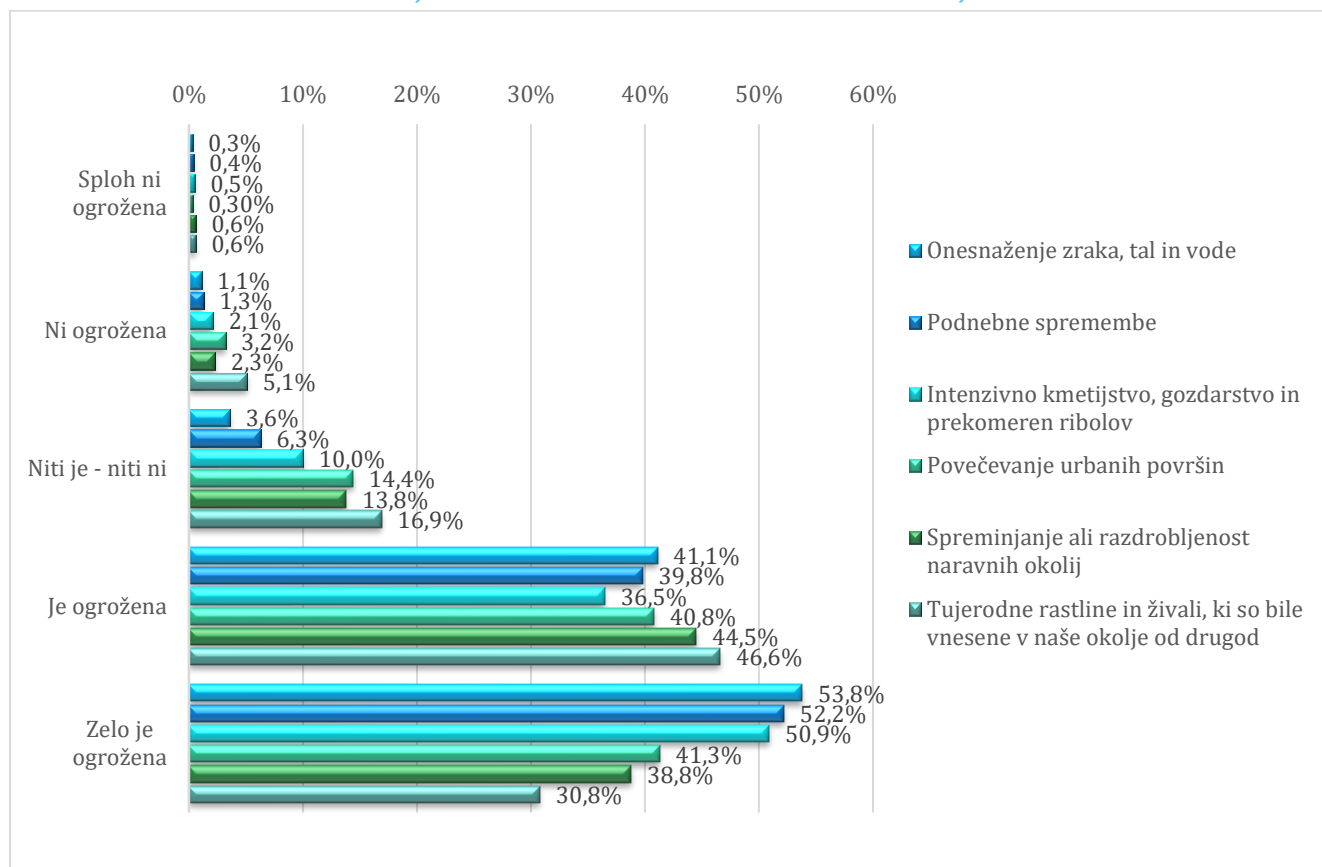
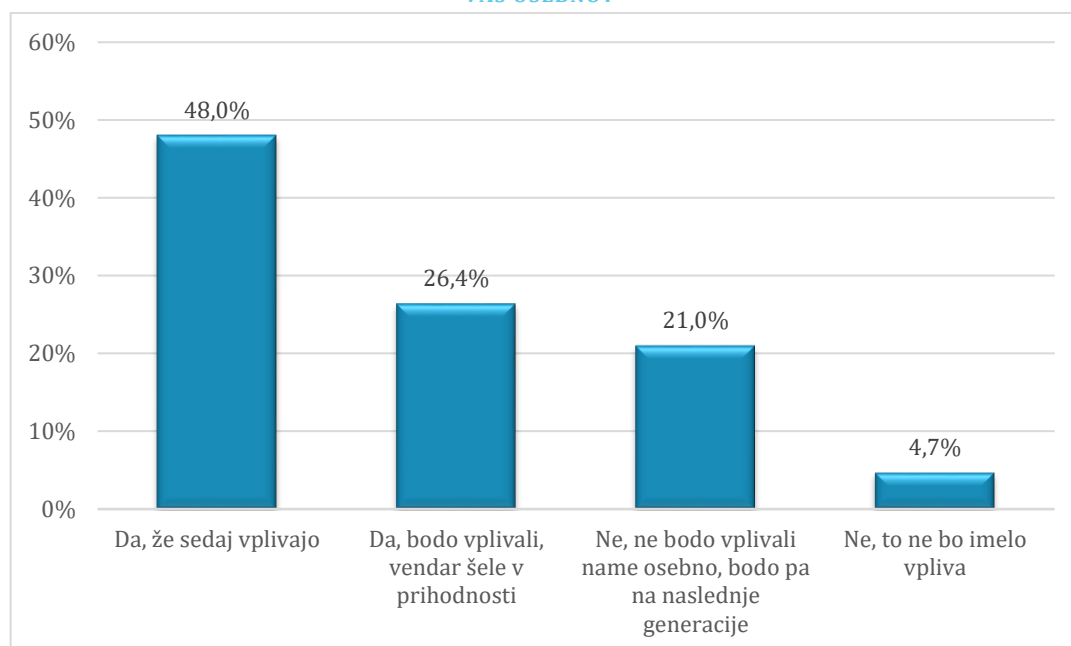

TABELA 14: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?

	Frekvenca	Odstotek
Da, že sedaj vplivajo	433	48,0
Da, bodo vplivali, vendar šele v prihodnosti	238	26,4
Ne, ne bodo vplivali name osebno, bodo pa na naslednje generacije	190	21,0
Ne, to ne bo imelo vpliva	42	4,7
Skupaj	903	100,0

Med vprašanimi je 48 odstotkov takšnih, ki meni, da uničevanje narave in izguba živalskih in rastlinskih vrst nanje osebno vpliva že sedaj, 26,4 odstotka pa jih verjame, da bo ta težava nanje vplivala v prihodnjih letih. Približno petina (21 %) jih je mnenja, da se bodo s temi težavami soočale šele naslednje generacije, medtem, ko jih 4,7 odstotka meni, da uničevanje narave in izguba živalskih in rastlinskih vrst ne bo imelo nobenega vpliva.

GRAF 14: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?**TABELA 15: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?**

Naša odgovornost je, da skrbimo za biodiverziteto											
Sploh se ne strinjam		Se ne strinjam		Niti-niti		Se strinjam		Zelo se strinjam		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
2	0,2	7	0,8	36	3,9	319	34,9	549	60,1	913	100,0
Skrb za naravo je ključna pri boju proti podnebnim spremembam.											
Sploh se ne strinjam		Se ne strinjam		Niti-niti		Se strinjam		Zelo se strinjam		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
5	0,5	15	1,6	34	3,7	290	31,7	570	62,4	914	100,0
Naše zdravje in dobrobit sta odvisna od biodiverzitete.											
Sploh se ne strinjam		Se ne strinjam		Niti-niti		Se strinjam		Zelo se strinjam		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
3	0,3	35	3,9	78	8,6	325	36,0	461	51,1	902	100,0
Biodiverziteta je pomembna za naš dolgoročni ekonomski razvoj.											
Sploh se ne strinjam		Se ne strinjam		Niti-niti		Se strinjam		Zelo se strinjam		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
8	0,9	36	4,0	108	12,1	363	40,6	380	42,5	895	100,0
Biodiverziteta je nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila.											
Sploh se ne strinjam		Se ne strinjam		Niti-niti		Se strinjam		Zelo se strinjam		Skupaj	
F	%	F	%	F	%	F	%	F	%	F	%
5	0,6	17	1,9	95	10,7	318	35,8	453	51,0	888	100,0

V nadaljevanju smo preverjali (ne)strinjanje s trditvami, ki se nanašajo na ustavljanje izgube biodiverzitete. Odgovori anketiranih so bili naslednji:

Velika večina izprašanih (95 %) se strinja/zelo strinja s trditvijo »*Naša odgovornost je, da skrbimo za biodiverziteto*«. S tem se ne strinja/sploh ne strinja skupno zgolj 1,0 odstotek anketiranih. Neodločenih glede navedene trditve je 3,9 odstotka vprašanih.

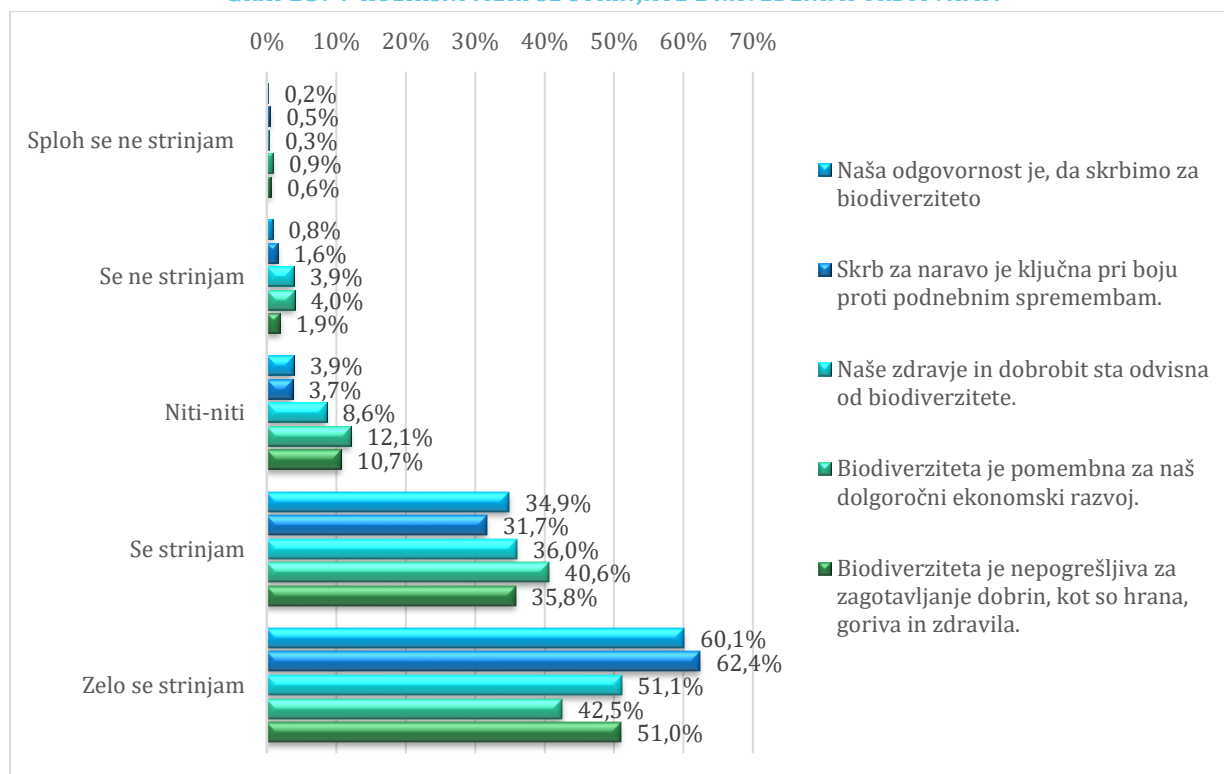
Podobno stopnjo strinjanja so pokazali odgovori glede izjave »*Skrb za naravo je ključna pri boju proti podnebnim spremembam*«. S trditvijo se strinja/zelo strinja skupno 94,1 odstotka sodelujočih, medtem ko se z njo ne strinja/sploh ne strinja skupno 2,1 odstotka anketiranih. V tem primeru je bilo neodločenih primerljivih 3,7 odstotka.

Velika podpora je bila izražena tudi glede trditve: »*Naše zdravje in dobrobit sta odvisna od biodiverzitete*«. Z njo se strinja/zelo strinja 87,1 odstotkov vprašanih, 8,6 odstotka oseb je neopredeljenih, nasprotuje pa ji nekaj manj – 4,2 odstotka vprašanih.

Prav tako so vprašani v veliki meri podprli trditev »*Biodiverziteta je pomembna za naš dolgoročni ekonomski razvoj*«. Z njo se namreč strinja/zelo strinja skupno 83,1 odstotka sodelujočih, 12,1 odstotka je neodločenih in le manjšina izraža nestrinjanje – 4,9 odstotka anketiranih.

Enako je s trditvijo »*Biodiverziteta je nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila*«, s katero se strinja/zelo strinja 86,8 odstotka respondentov, ne strinja/sploh ne strinja pa le 2,5 odstotka. Nedoločenih je desetina (10,7 %) oseb vključenih v raziskavo.

GRAF15: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?

5 DODATNE ANALIZE

V nadaljevanju predstavljamo primerjave odgovorov glede na spol, starost, izobrazbo, in poznavanje biodiverzitete. Zaradi velikega števila neenakomerno razporejenih skupin, podrobnejša delitev glede na regije vsebinsko ni smiselna. Pri vprašanju je označeno z *, če so razlike glede na posamezne parametre statistično značilne. Ker vzorec v raziskavi ni verjetnostni, je potrebno analize jemati s pridržkom.

5.1 RAZLIKE GLEDE NA SPOL

Za ugotavljanje razlik med spoloma je bil uporabljen test hi-kvadrat oziroma neparametrični test Mann-Whitney za primerjavo povprečij. Zaradi premajhnega števila zadnje skupine v dodatne analize temeljimo le na distinkciji moški-ženska.

TABELA 16: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »BIODIVERZITETA« OZIROMA »BIOTSKA RAZNOVRSTNOST«?*

		Slišal-a sem zanj in vem, kaj pomeni.*	Slišal-a sem zanj, a ne vem, kaj pomeni.*	Nikoli nisem slišal-a zanj.*	Skupaj
Spol	Moški	67,2%	18,0%	14,8%	100,0%
	Ženski	80,8%	9,7 %	9,5%	100,0%

Pri vprašanju ali so že slišali za izraz »biodiverziteta« oziroma »biotska raznovrstnost« analiza potrjuje statistično pomembnejše razlike med odgovori glede na spol (pri sig=0,00), in sicer se kaže, da so ženske (po lastni opredelitvi) nekoliko bolj seznanjene z izrazi biodiverziteta oziroma biotska raznovrstnost.

GRAF 16: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »BIODIVERZITETA« OZIROMA »BIOTSKA RAZNOVRSTNOST«?

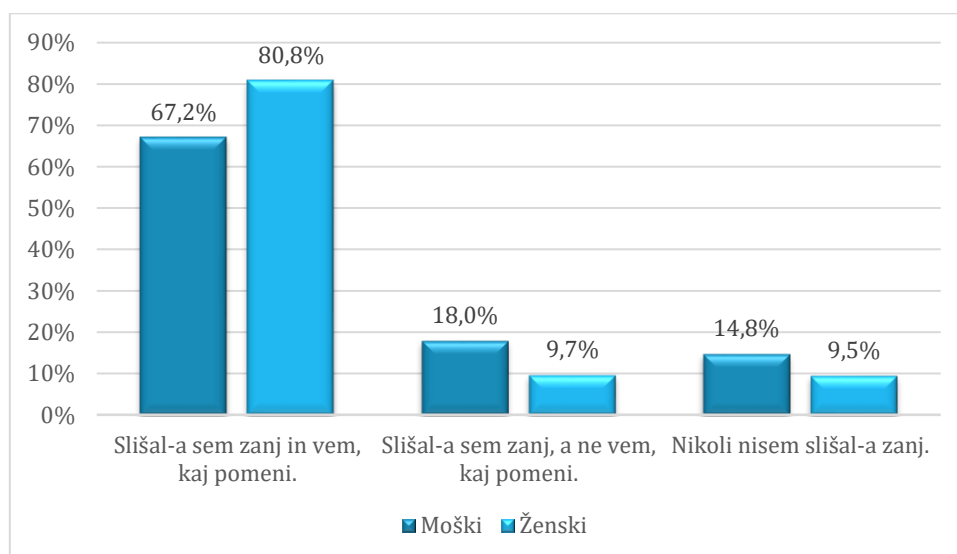

TABELA 17: : KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?*

		Zelo dobro obveščen-a.	Dobro obveščen-a.	Nisem dobro obveščen-a.	Sploh nisem obveščen-a.	Skupaj
Spol	Moški	13,3%	33,3%	33,5%	19,8%	100,0%
	Ženske	10,5%	37,2%	42,0%	10,3%	100,0%

Moški so po lastni opredelitvi nekoliko bolje obveščeni o izgubi biodiverzitete, razlike so tudi statistično značilne (sig=0.000).

GRAF 17: KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?

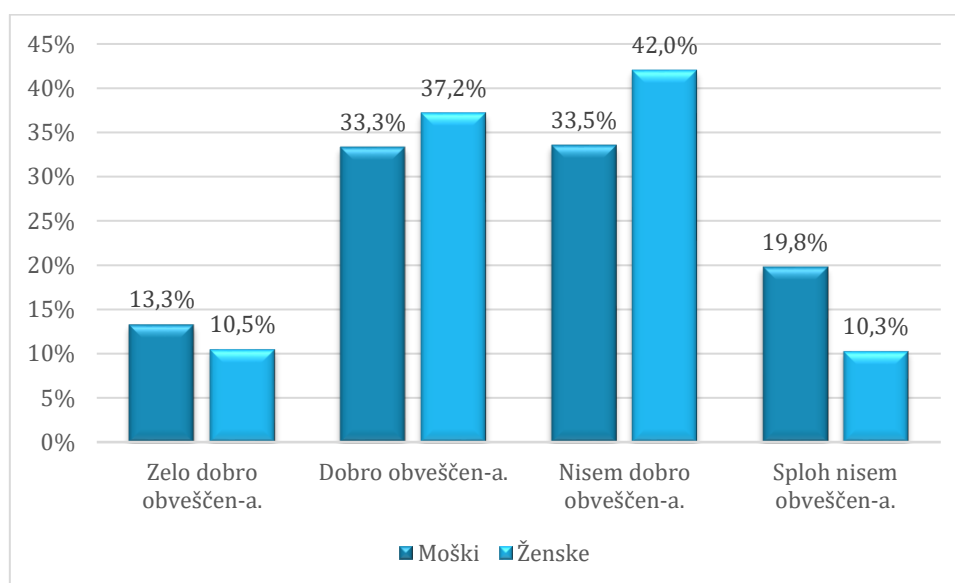

TABELA 18: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

		Slišal-a sem zanj in vem kaj pomeni.	Slišal-a sem zanj, a ne vem kaj pomeni.	Nikoli nisem slišal/a zanj.	Skupaj
Spol	Moški	31,9%	31,0%	37,1%	100,0%
	Ženska	25,2%	35,7%	39,1%	100,0%

Nekoliko več moških kot žensk je že slišalo za izraz ekosistemske storitve in tudi ve, kaj pomeni, a razlike niso statistično značilne.

GRAF 18: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

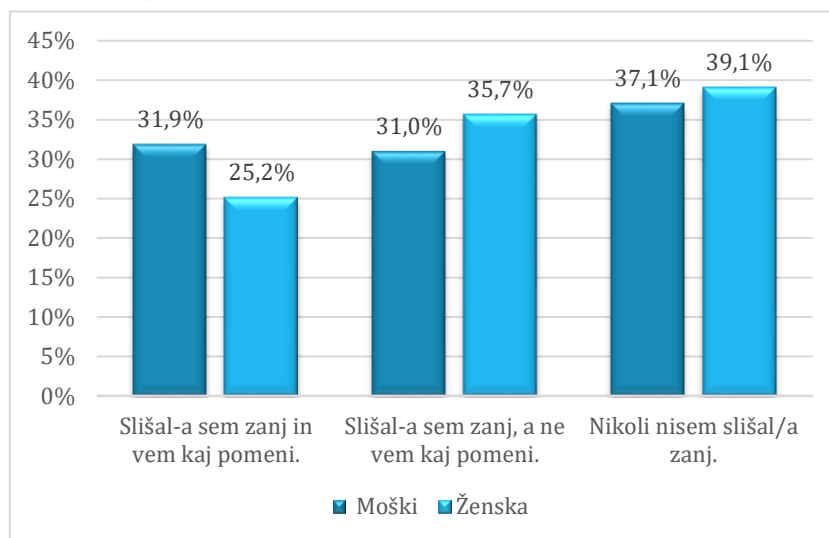

TABELA 19: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

		Slišal-a sem zanj.*	Nisem slišal-a zanj.*	Skupaj.
Spol	Moški	26,3%	73,7%	100,0%
	Ženska	34,1%	65,9%	100,0%

Za projekt »biodiverziteta – umetnost življenja« je slišalo nekoliko več žensk kot moških, kar potrjuje tudi kontingenčni koeficient in statistično značilne razlike med spoloma (sig=0,008).

GRAF 19: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

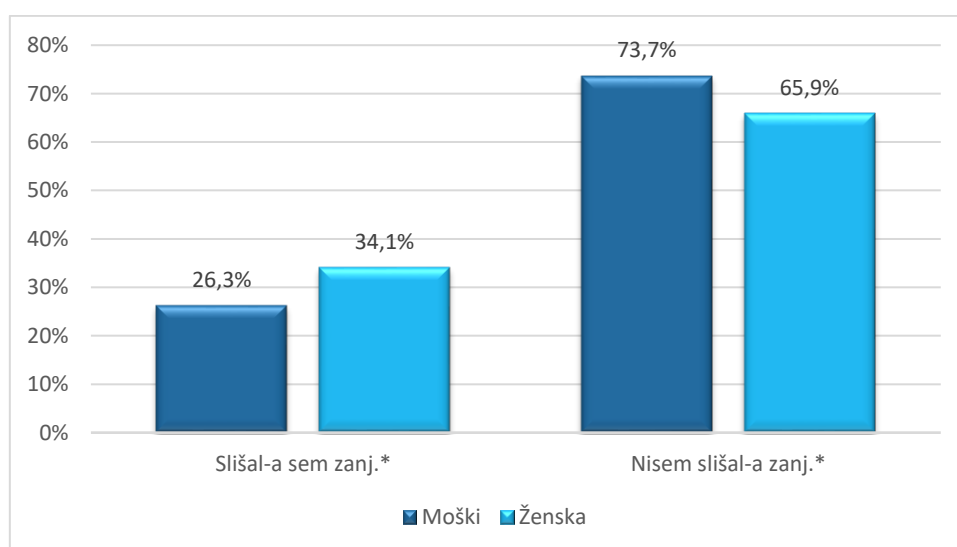

TABELA 20: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

Spol	V moji neposredni okolici*	V Sloveniji*	V Evropi*
Moški	3,62	3,72	4,14
Ženska	4,05	4,13	4,47
Skupaj	3,84	3,93	4,30

Ženske v povprečju z višjo oceno ocenjujejo resnost upadanja izgube živalskih in rastlinskih vrst v neposredni okolici, v Sloveniji ali v Evropi; tudi neparametrični Mann-Whitney U test potrjuje, da so razlike glede na spol statistično značilne (pri sig=0,000).

GRAF 20: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

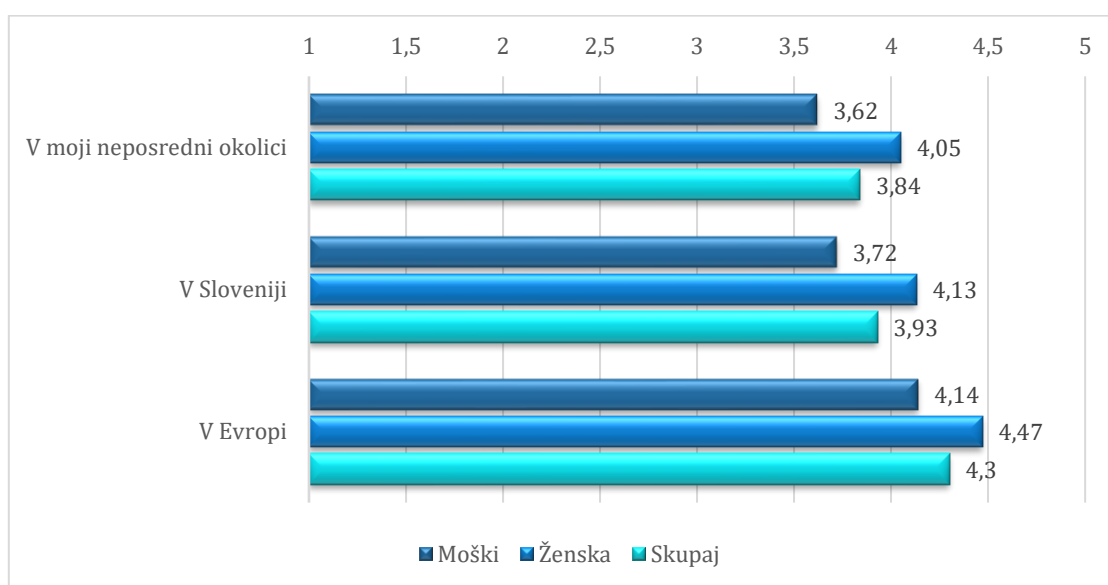

TABELA 21: KAKO RESNA JE PO VAŠEM MNENJU POSAMEZNA OD SPODAJ NAVEDENIH TEŽAV?

Spol	Propadanje življenjskega prostora*	Izguba koristi, ki jih dobimo iz narave*	Upadanje in izguba živalskih in rastlinskih vrst.*
Moški	4,18	4,38	4,09
Ženska	4,59	4,72	4,58
Skupaj	4,39	4,55	4,34

Ženskam se v primerjavi z moškimi zdijo vse tri navedene težave nekoliko resnejše, pri čemer je moč opaziti statistično značilne razlike pri odgovoru o propadanju življenjskega prostora, kot so gozdovi, travniki, mokrišča (sig.= 0,000) in izguba koristi, ki jih dobimo iz narave (sig.= 0,000) kot so opraševanje kmetijskih rastlin, kvalitete zemlje, preprečevanje poplav in suš, regulacija podnebja, čist zrak in voda ter prav tako upadanje in izguba živalskih in rastlinskih vrst (sig=0,000) .

GRAF 21: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

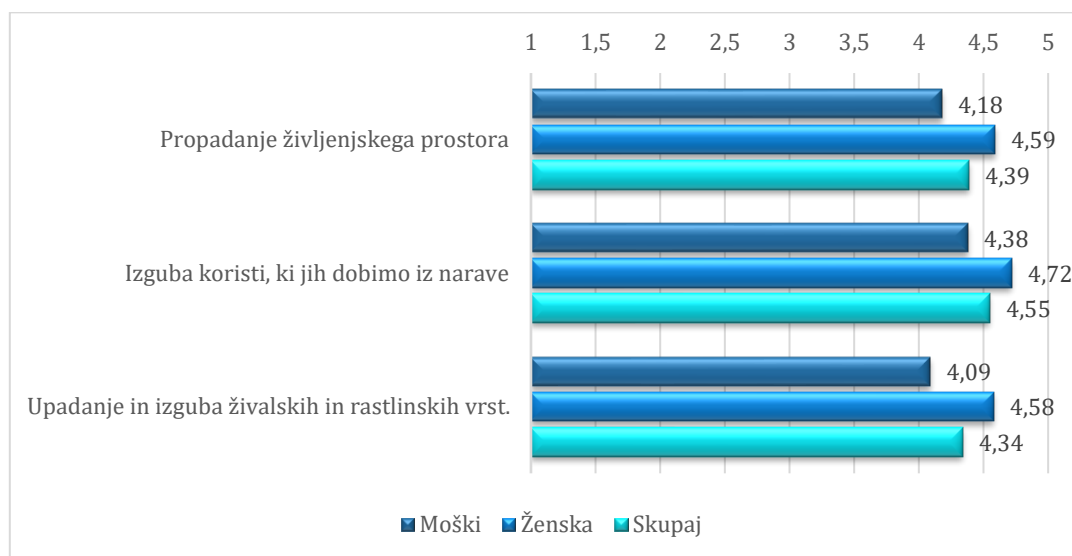

TABELA 24: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

Spol	Onesnaženje zraka, tal in vode *	Podnebne spremembe*	Kmetijstvo, gozdarstvo in prekomeren ribolov*	Povečevanje urbanih površin*	Spreminjanje ali razdrobljenost naravnih okolij*	Tujerodne rastline in živali*
Moški	4,34	4,29	4,14	3,95	3,99	3,81
Ženska	4,59	4,55	4,56	4,43	4,38	4,22
Skupaj	4,47	4,42	4,35	4,19	4,18	4,02

Ženske v nekoliko večji meri kot moški menijo, da je biodiverziteta ogrožena iz vseh navedenih razlogov. Statistično značilne razlike opazimo pri odgovorih, in sicer zaradi ogroženosti zaradi **onesnaženja zraka, tal in vode** (sig=0,000), ogroženosti zaradi **podnebnih sprememb** (sig=0,000), ogroženosti zaradi **kmetijstva, gozdarstva in prekomernega ribolova** (sig=0,000), ogroženosti zaradi **povečevanja urbanih površin** (sig=0,000), ogroženosti zaradi **spreminjanja ali razdrobljenosti naravnih okolij** (sig=0,000) in zaradi **tujerodnih rastlin in živali** (sig=0,000).

GRAF 22: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

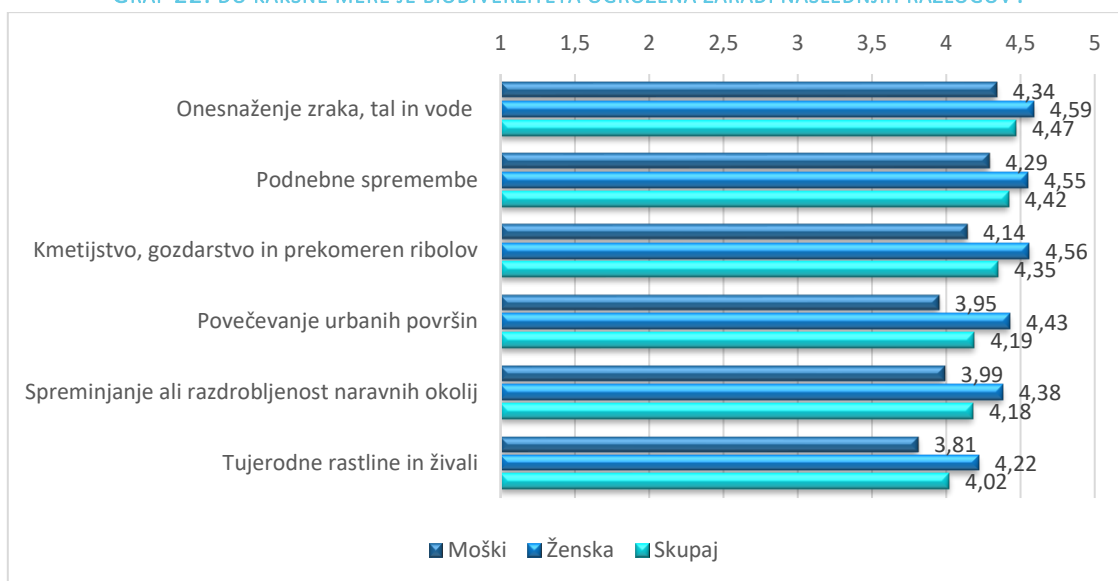

TABELA 25: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?

		Da, že sedaj vplivajo.	Da, bodo vplivali, vendar šele v prihodnosti.	Ne, ne bodo vplivali name osebno, bodo pa na naslednje generacije.	Ne, to ne bo imelo vpliva.	Skupaj
Spol	Moški	39,4%	25,7%	26,2%	8,7%	100,0%
	Ženska	56,2%	27,2%	15,9%	0,7%	100,0%

Ženske v nekoliko večji meri menijo, da bodo uničevanje in izguba narave vplivali na njih osebno, moški pa nasprotno pogosteje menijo, da to na njih ne bo imelo vpliva; razlike med spoloma so tudi statistično značilne (sig=0,000).

GRAF 23: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?

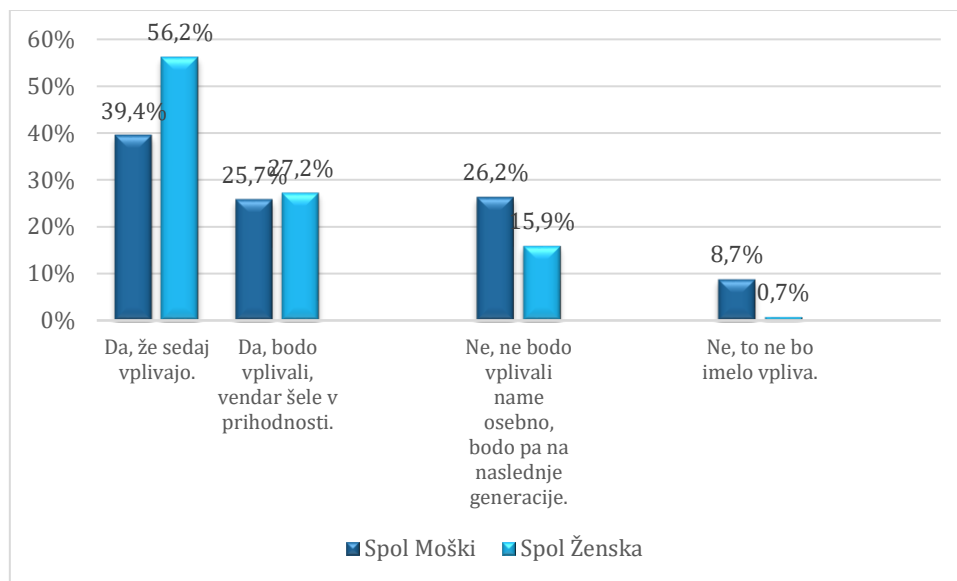
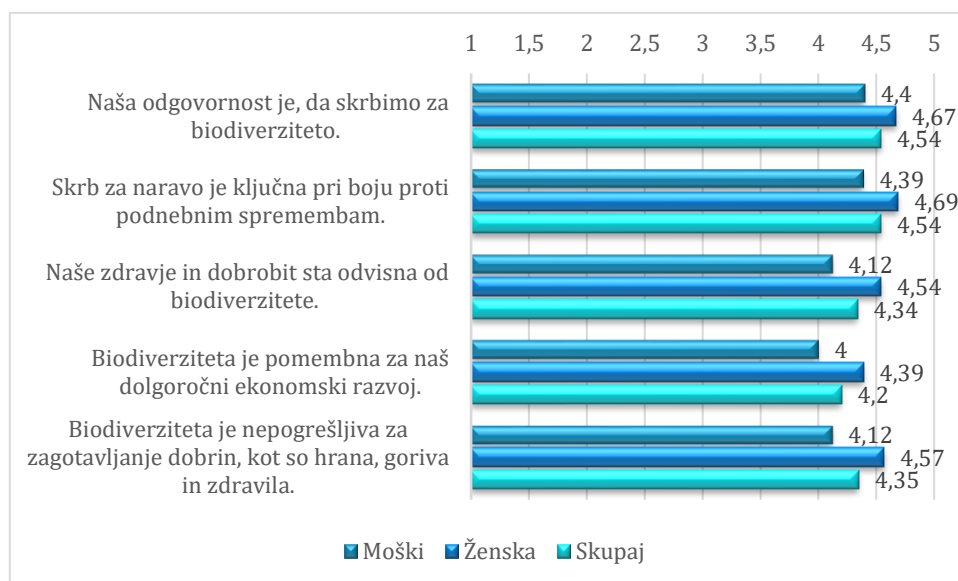

TABELA 26: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?

Spol	Naša odgovornost je, da skrbimo za biodiverziteto.*	Skrb za naravo je ključna pri boju proti podnebnim spremembam.*	Naše zdravje in dobrobit sta odvisna od biodiverzitete.*	Biodiverziteta je pomembna za naš dolgoročni ekonomski razvoj.*	Biodiverziteta je nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila.*
Moški	4,40	4,39	4,12	4,00	4,12
Ženska	4,67	4,69	4,54	4,39	4,57
Skupaj	4,54	4,54	4,34	4,20	4,35

Ženske se v povprečju bolj kot moški strinjajo z vsemi navedenimi trditvami, pri čemer pa so statistično značilne razlike pri vseh navedenih trditvah: »Naša odgovornost je, da skrbimo za biodiverziteto« (sig=0,000), »Skrb za naravo je ključna pri boju proti podnebnim spremembam.« (sig=0,000), »Naše zdravje in dobrobit sta odvisna od biodiverzitete.« (sig=0,000), »Biodiverziteta je pomembna za naš dolgoročni ekonomski razvoj.« (sig=0,000) in »Biodiverziteta je nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila.« (sig=0,000).

GRAF 24: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?

5.2 RAZLIKE GLEDE NA STAROST

Za ugotavljanje razlik glede na starost je bil uporabljen test hi-kvadrat oziroma neparametrični test Kruskal-Wallis.

TABELA 27: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »BIODIVERZITETA« OZIROMA »BIOTSKA RAZNOVRSTNOST«?

		Slišal-a sem zanj in vem, kaj pomeni.*	Slišal-a sem zanj, a ne vem, kaj pomeni.*	Nikoli nisem slišal-a zanj.*	Skupaj
Starost	15–29 let	88,3%	8,0%	3,7%	100,0%
	30–49 let	81,1%	10,3%	8,7%	100,0%
	50+ let	61,3%	19,7%	19,0%	100,0%

Poznavanje izraza »biodiverziteta« oz. »biotska raznovrstnost« s starostjo upada. Med mlajšimi je največ (88,3 %) takih, ki vedo, kaj izraz pomeni, sledi srednja generacija (81,1 %), najmanj pa so z izrazom biodiverziteta seznanjeni starejši od 50 let (61,3 %). Razlike so statistično značilne (sig.=0,000).

GRAF 25: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »BIODIVERZITETA« OZIROMA »BIOTSKA RAZNOVRSTNOST«?

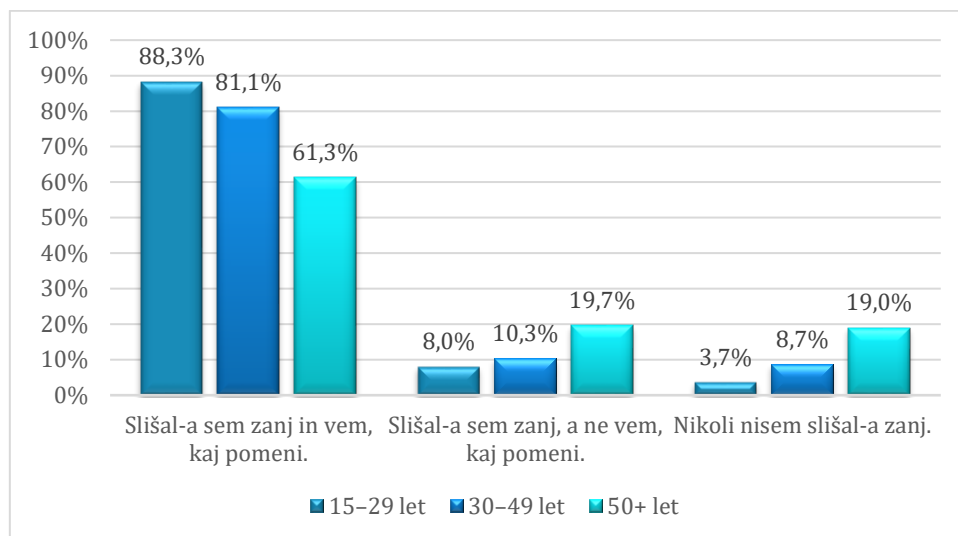

TABELA 28: KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?

		Zelo dobro obveščen-a.*	Dobro obveščen-a.*	Nisem dobro obveščen-a.*	Sploh nisem obveščen-a.*	Skupaj
Starost	15–29 let	16,5%	35,6%	43,1%	4,8%	100,0%
	30–49 let	12,1%	38,3%	38,8%	10,8%	100,0%
	50+ let	9,6%	32,6%	34,6%	23,3%	100,0%

Občutek obveščenosti o izgubi biodiverzitete s starostjo pada. Med mlajšimi je 52,1 odstotka takih, ki zase menijo, da so zelo dobro oz. dobro obveščeni o izgubi biodiverzitete, v srednji starostni skupini je takih 50,4 odstotka v najstarejši pa 42,2 odstotka. Razlike so statistično značilne (sig.=0,000).

GRAF 26: KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?

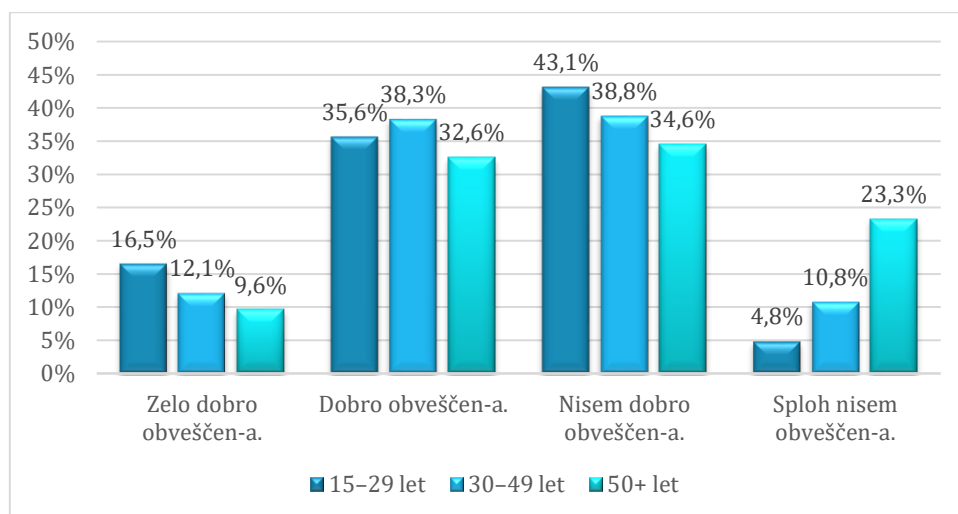

TABELA 29: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

		Slišal-a sem zanj in vem kaj pomeni.*	Slišal-a sem zanj, a ne vem kaj pomeni.*	Nikoli nisem slišal-a zanj.*	Skupaj
Starost	15–29 let	25,1%	35,3%	39,6%	100,0%
	30–49 let	25,3%	28,4%	46,3%	100,0%
	50+ let	33,1%	37,5%	29,4%	100,0%

Med starejšimi od 50 let je tretjina (33,1 %) takih, ki so dejali, da so že slišali za izraz ekosistemske storitve in vedo, kaj pomeni, medtem ko je med mlajšimi takih četrtna; 25,1 odstotka med starimi od 15 do 29 let in 25,3 odstotka med starimi od 30 do 49 let. Razlike so statistično značilne (sig.=0,000).

GRAF 27: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

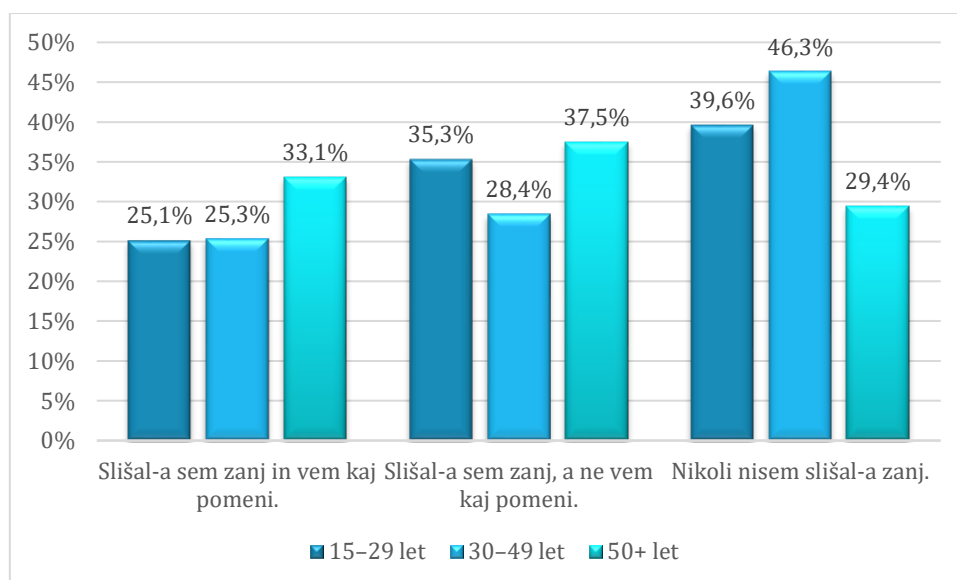

TABELA 30: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

		Slišal-a sem zanj.	Nisem slišal-a zanj.	Skupaj
Starost	15–29 let	26,2%	73,8%	100,0%
	30–49 let	30,0%	70,0%	100,0%
	50+ let	32,5%	67,5%	100,0%

S starostjo narašča delež odgovorov tistih, ki so dejali, da so že slišali za projekt. V najnižji starostni skupini je takih 26,2 odstotka, v srednji 30 odstotkov in v najstarejši starostni skupini je takih 32,5 odstotka. Razlike v tem primeru sicer niso statistično značilne.

GRAF 28: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

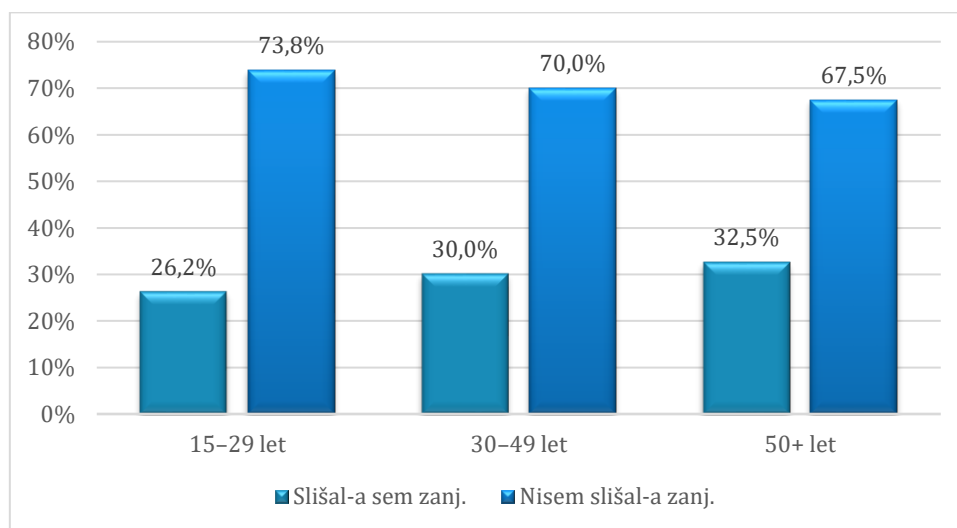

TABELA 31: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

Starost	V moji neposredni okolici*	V Sloveniji*	V Evropi*
15–29 let	3,95	4,12	4,44
30–49 let	3,93	4,03	4,41
50+ let	3,70	3,76	4,14

Pri odgovorih se kažejo statistično značilne razlike glede na starostne skupine. Zanimivo je, da mladi v primerjavi s srednjo in starejšo starostno skupino pripisujejo večjo resnost upadanju in izgubi živalskih in rastlinskih vrst v neposredni okolici (sig= 0,021), Sloveniji (sig=0,000) in Evropi (sig=0,000).

GRAF 29: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

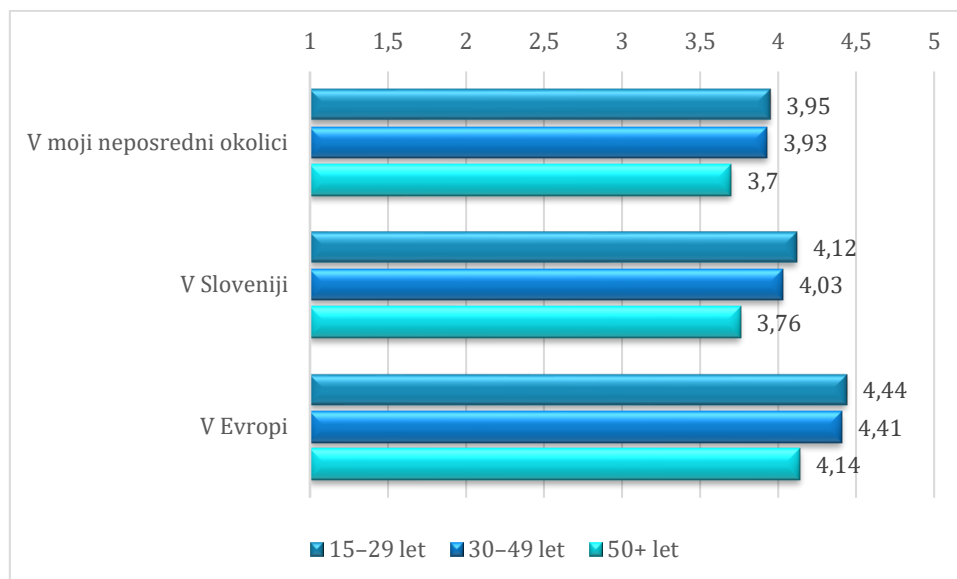

TABELA 32: KAKO RESNA JE PO VAŠEM MNENJU POSAMEZNA OD SPODAJ NAVEDENIH TEŽAV?

Starost	Propadanje življenjskega prostora*	Izguba koristi, ki jih dobimo iz narave*	Upadanje in izguba živalskih in rastlinskih vrst.*
15-29 let	4,58	4,60	4,55
30-49 let	4,48	4,69	4,47
50+ let	4,23	4,41	4,12
Skupaj	4,39	4,55	4,34

Najstarejši starosti skupini se navedene težave zdijo v povprečju nekoliko manj resne kot drugima dvema starostnima skupinama (vendar je povprečje še zmeraj zelo visoko). Statistično značilne razlike zaznamo pri odgovorih, ki se nanašajo na **propadanje življenjskega prostora kot so gozdovi, travniki, mokrišča** (sig=0,000), **izgubo koristi, ki jih dobimo iz narave** (sig=0,000) in **upadanje in izguba živalskih in rastlinskih vrst** (sig.=0,000).

GRAF 30: KAKO RESNA JE PO VAŠEM MNENJU POSAMEZNA OD SPODAJ NAVEDENIH TEŽAV?

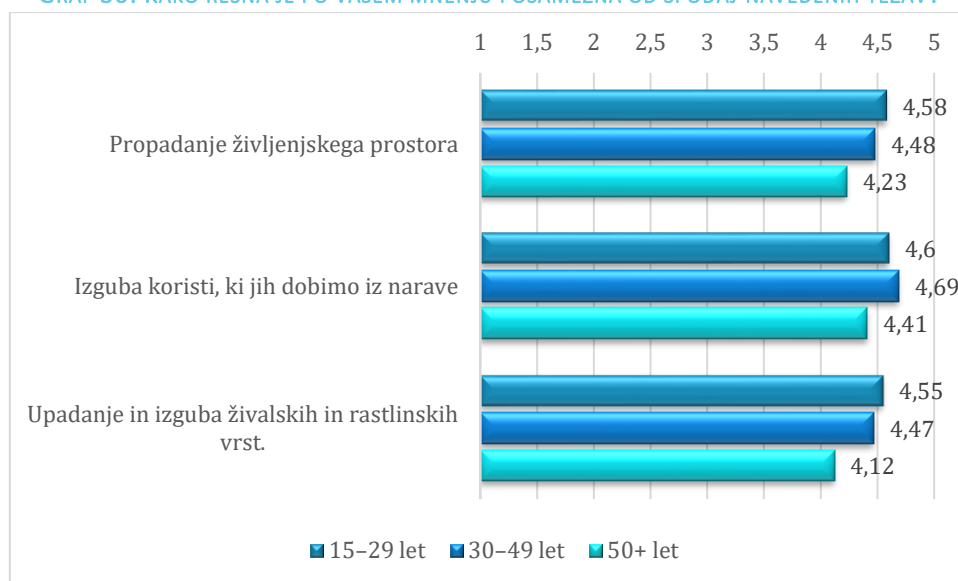

TABELA 33: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

Starost	Onesnaženje zraka, tal in vode*	Podnebne spremembe*	Kmetijstvo, gozdarstvo in prekomeren ribolov*	Povečevanje urbanih površin*	Spreminjanje ali razdrobljenost naravnih okolij*	Tujerodne rastline in živali*
15-29 let	4,61	4,54	4,53	4,35	4,34	4,21
30-49 let	4,52	4,45	4,45	4,24	4,29	4,06
50+ let	4,37	4,34	4,19	4,09	4,03	3,89
Skupaj	4,47	4,42	4,35	4,19	4,19	4,02

Odgovori se pri vseh razlogih glede na starost razlikujejo, kar potrjuje tudi statistična analiza (pri $p < 0,05$). Velja, da pri vseh trditvah so do ogroženosti bolj senzibilni v mlajši starostni skupini. Mladi večjo ogroženost biodiverzitete zaznavajo v **onesnaženju zraka tal in vode** (sig=0,000), **podnebnih spremembah** (sig=0,008), **kmetijstvu, gozdarstvu in prekomernem ribolovu** (sig=0,000), **povečanju urbanih površin** (sig=0,001), **spreminjanju ali razdrobljenosti naravnih okolij** (sig=0,000) in **tujerodnih rastlinah in živalih** (sig=0,000).

GRAF 31: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

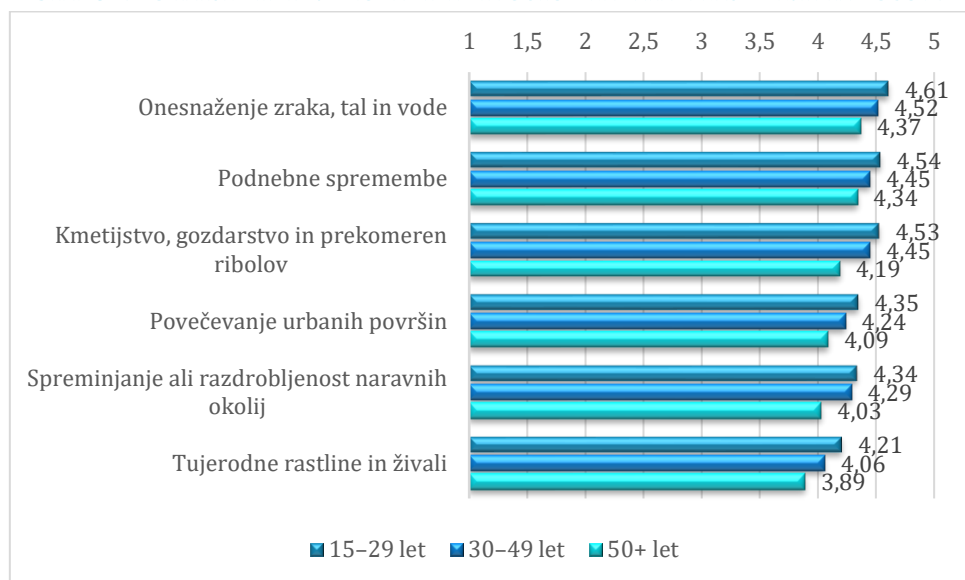

TABELA 34: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?

		Da, že sedaj vplivajo.*	Da, bodo vplivali, vendar šele v prihodnosti.*	Ne, ne bodo vplivali name osebno, bodo pa na naslednje generacije.*	Ne, to ne bo imelo vpliva.*	Skupaj
Starost	15-29 let	46,2%	43,3%	9,9%	0,6%	100,0%
	30-49 let	58,1%	25,6%	12,5%	3,8%	100,0%
	50+ let	39,7%	19,6%	33,5%	7,2%	100,0%

Delež tistih, ki menijo, da uničevanje narave in izguba živalskih vrst že sedaj vpliva nanje osebno, je največji v srednji starostni skupini (58,1 %), medtem, ko se deleža v najmlajši in najstarejši starostni skupini gibljeta okoli 40 %. Med najmlajšimi pa je največji delež tistih, ki menijo, da bodo uničevanje narave in izguba živalskih vrst nanje vplivala šele v prihodnosti (43,3 %), med najstarejšimi pa tisti, ki menijo, da ne bodo vplivali nanje osebno, bodo pa na naslednje generacije (33,5 %). Razlike so statistično značilne (sig.=0,000).

GRAF 32: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?

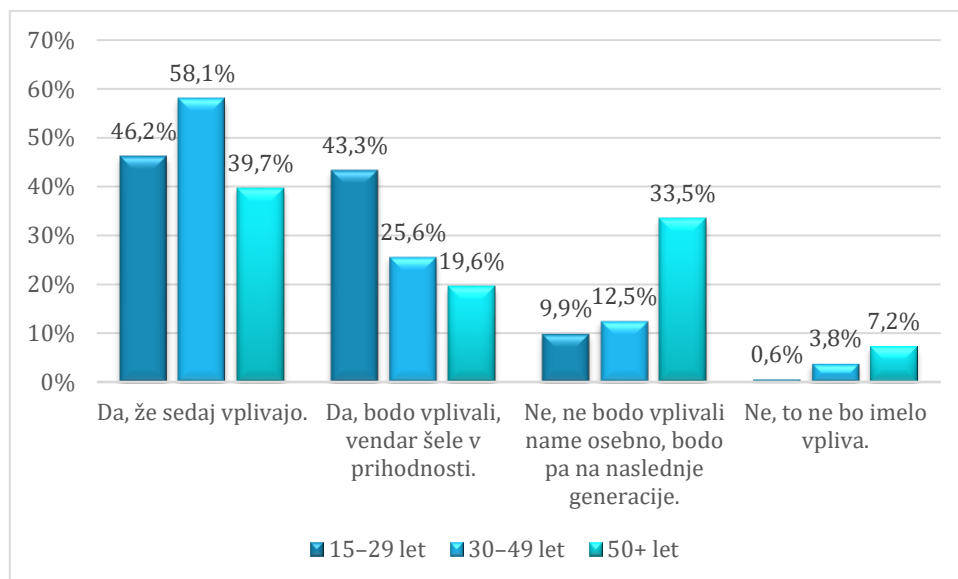
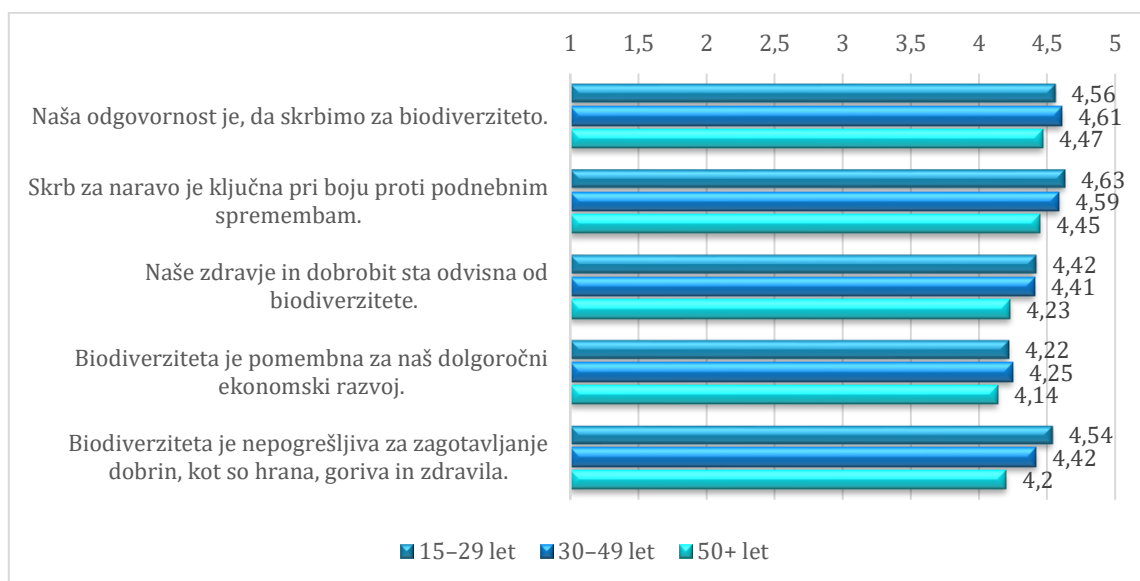

TABELA 35: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?

Starost	Naša odgovornost je, da skrbimo za biodiverziteto.*	Skrb za naravo je ključna pri boju proti podnebnim spremembam.*	Naše zdravje in dobrobit sta odvisna od biodiverzitete.*	Biodiverziteta je pomembna za naš dolgoročni ekonomski razvoj.	Biodiverziteta je nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila.*
15-29 let	4,56	4,63	4,42	4,22	4,54
30-49 let	4,61	4,59	4,41	4,25	4,42
50+ let	4,47	4,45	4,23	4,14	4,20
Skupaj	4,54	4,54	4,34	4,20	4,35

Da je naša odgovornost, da skrbimo za biodiverziteto, se v podobni meri strinjajo vse starostne skupine, a vseeno nekoliko bolj temu pritrjujejo mlajši (sig=0,019), kakor tudi da je skrb za naravo ključna pri boju proti podnebnim spremembam (sig.= 0,001). Mnenje o tem, da sta naše zdravje in dobrobit odvisna od biodiverzitete pada s starostjo (sig.=0,014). Ravno tako je najmlajša starostna skupina tista, ki v največji meri meni, da je biodiverziteta nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila (sig.=0,001).

GRAF 33: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?

5.3 RAZLIKE GLEDE NA IZOBRAZBO

Izobrazba je bila rekodirana v tri skupine. Za ugotavljanje razlik glede na izobrazbo je bil uporabljen test hi-kvadrat oziroma neparametrični test Kruskal-Wallis. Deloma na rezultate vpliva tudi izobrazbena struktura odgovarjajočih (visoka zastopanost višje izobraženih in manjši delež tistih z nižjo izobrazbo).

TABELA 36: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »BIODIVERZITETA« OZIROMA »BIOTSKA RAZNOVRSTNOST«?

		Slišal-a sem zanj in vem, kaj pomeni.*	Slišal-a sem zanj, a ne vem, kaj pomeni.*	Nikoli nisem slišal-a zanj.*	Skupaj
Izobrazba	Nižja	49,1%	20,0%	30,9%	100,0%
	Srednja	52,3%	23,5%	24,2%	100,0%
	Višja	87,4%	8,3%	4,2%	100,0%

Poznavanje izraza biodiverziteta narašča z izobrazbo. Med nižje izobraženimi je le 49,1 % odstotka tistih, ki vedo kaj izraz pomeni, med srednje izobraženimi je takih 52,3 odstotka in med višje 69,8 odstotka. Razlike so statistično značilne (sig=0,000).

GRAF 34: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »BIODIVERZITETA« OZIROMA »BIOTSKA RAZNOVRSTNOST«?

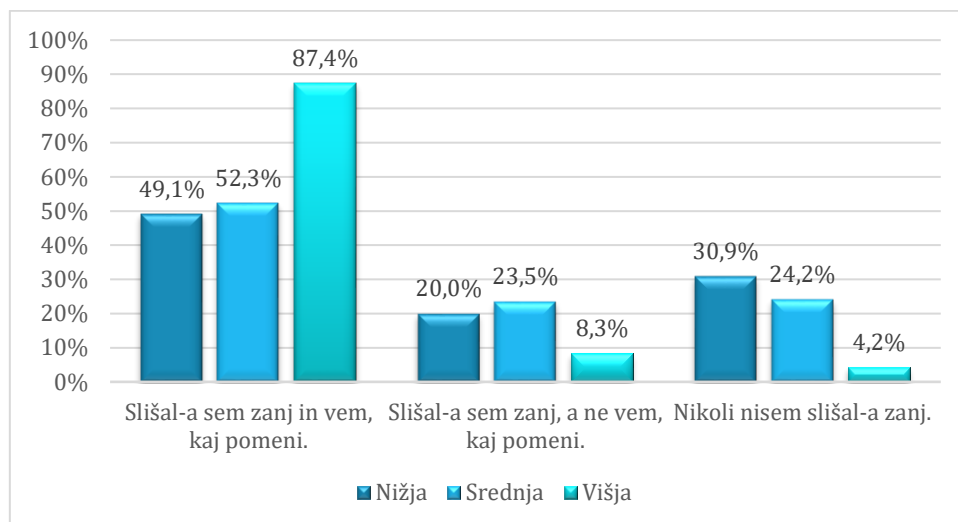

TABELA 37: KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?

		Zelo dobro obveščen-a.*	Dobro obveščen-a.*	Nisem dobro obveščen-a.*	Sploh nisem obveščen-a.*	Skupaj
Izobrazba	Nižja	7,3%	27,3%	25,5%	40,0%	100,0%
	Srednja	7,4%	24,9%	42,1%	25,6%	100,0%
	Višja	14,6%	41,4%	36,8%	7,2%	100,0%

Obveščenost o izgubi biodiverzitete narašča z izobrazbo, pri čemer so razlike statistično značilne (sig=0,000).

GRAF 35: KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?

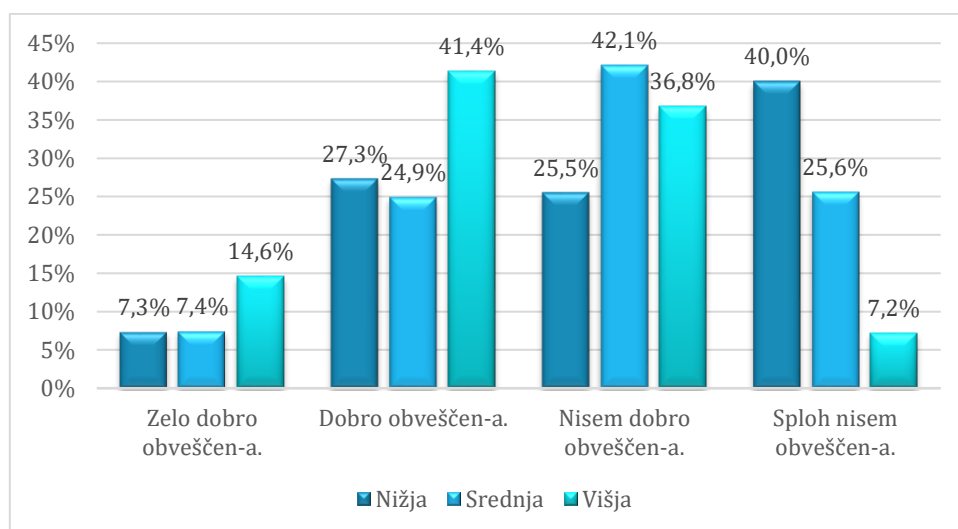

TABELA 38: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

		Slišal-a sem zanj in vem kaj pomeni.*	Slišal-a sem zanj, a ne vem kaj pomeni.*	Nikoli nisem slišal-a zanj.*	Skupaj
Izobrazba	Nižja	20,0%	47,3%	32,7%	100,0%
	Srednja	27,0%	40,4%	32,6%	100,0%
	Višja	30,0%	28,9%	41,1%	100,0%

Delež tistih, ki so že slišali za izraz »ekosistemske storitve« narašča z izobrazbo, razlike so tudi statistično značilne. Izraz ekosistemske storitve pozna 20 odstotkov anketiranih z nižjo izobrazbo, 27 % s srednjo in 30 % z višjo.

GRAF 36: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

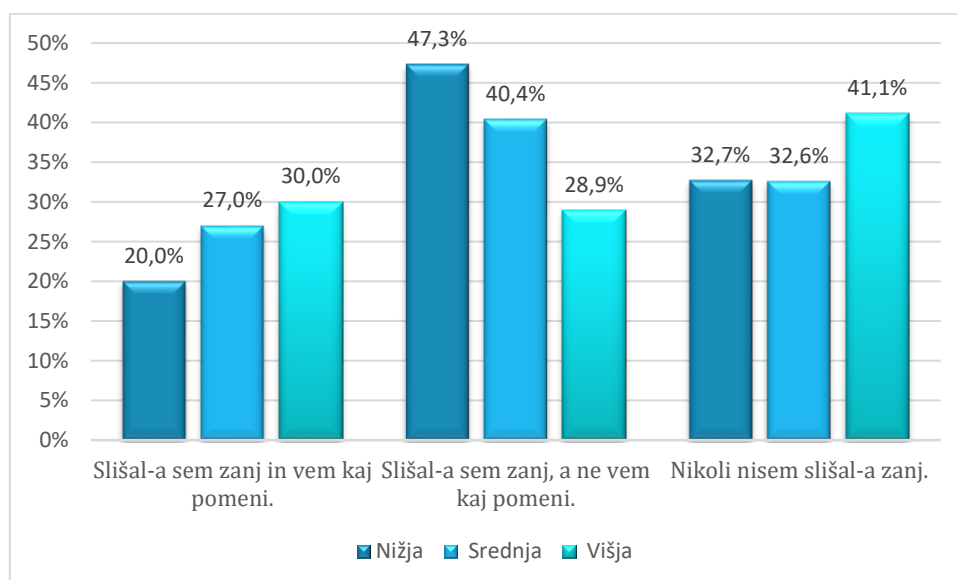

TABELA 39: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

		Slišal-a sem zanj.	Nisem slišal-a zanj.	Skupaj
Izobrazba	Nižja	20,0%	80,0%	100,0%
	Srednja	30,7%	69,3%	100,0%
	Višja	31,0%	69,0%	100,0%

Da je že slišalo za projekt, je odgovorilo nekoliko več tistih z višjo izobrazbo, pri čemer pa razlike niso statistično značilne.

GRAF 37: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

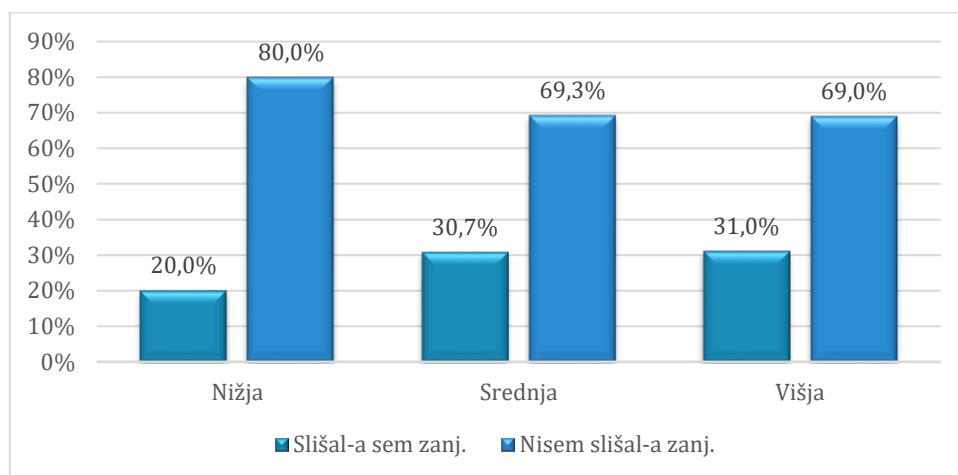

TABELA 40: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

Izobrazba	V moji neposredni okolici*	V Sloveniji*	V Evropi*
Nižja	3,49	3,74	4,02
Srednja	3,63	3,74	4,20
Višja	3,98	4,05	4,38
Skupaj	3,84	3,93	4,30

Resnost upadanja in izgube živalskih in rastlinskih vrst se statistično značilno razlikuje glede na izobrazbo. Mnenja nižje in srednje izobraženih so si v povprečju razmeroma blizu, medtem ko je ocena resnosti pri višje izobraženih višja v vseh treh primerih – kako slednjo zaznavajo v neposrednem okolju, Sloveniji in Evropi (pri $\text{sig} < 0,05$).

GRAF 38: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

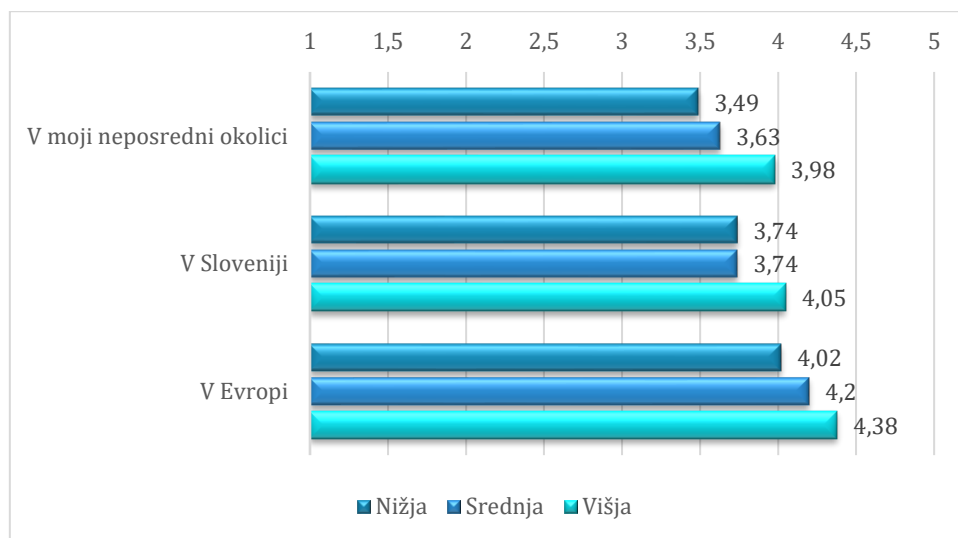

TABELA 41: KAKO RESNA JE PO VAŠEM MNENJU POSAMEZNA OD SPODAJ NAVEDENIH TEŽAV?

Izobrazba	Propadanje življenjskega prostora*	Izguba koristi, ki jih dobimo iz narave*	Upadanje in izguba živalskih in rastlinskih vrst.*
Nižja	4,21	4,20	4,08
Srednja	4,30	4,43	4,15
Višja	4,45	4,65	4,45
Skupaj	4,39	4,55	4,34

Pri navedenih težavah statistični test hi-kvadrat kaže statistično značilne razlike pri odgovorih glede na izobrazbo, ponovno se to kaže pri vseh treh dimenzijah – resnost propadanja življenjskega prostora ($\text{sig}=0,014$), izgubi koristi, ki jih dobimo iz narave ($\text{sig}=0,000$) in tudi upadanje in izguba živalskih in rastlinskih vrst ($\text{sig}=0,000$), torej potrjujemo, da višje izobraženi v večji meri zaznavajo resnost navedenih težav.

GRAF 39: KAKO RESNA JE PO VAŠEM MNENJU POSAMEZNA OD SPODAJ NAVEDENIH TEŽAV?

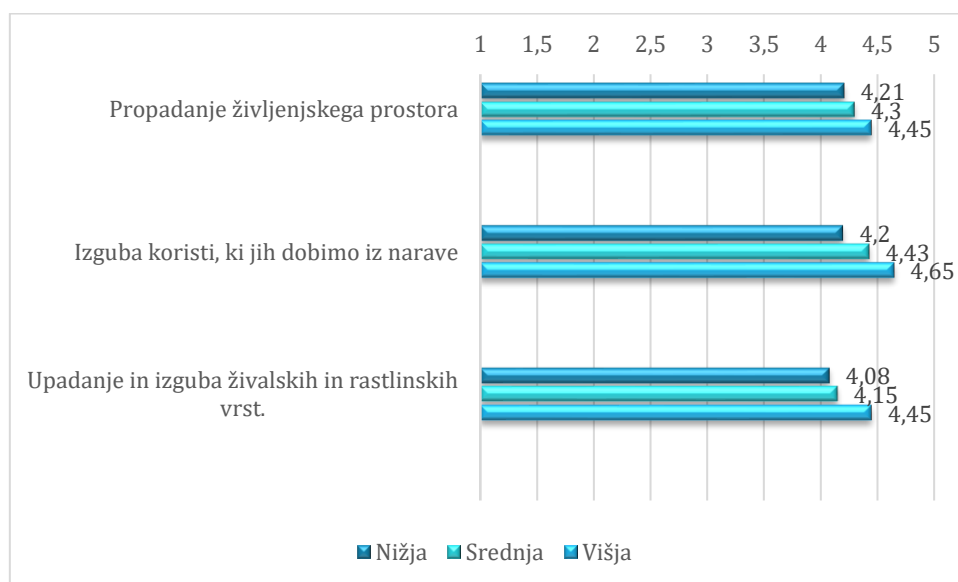

TABELA 42: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

Izobrazba	Onesnaženje zraka, tal in vode*	Podnebne spremembe	Kmetijstvo, gozdarstvo in prekomeren ribolov*	Povečevanje urbanih površin*	Spreminjanje ali razdrobljenost naravnih okolij*	Tujerodne rastline in živali*
Nižja	4,26	4,29	3,92	3,88	3,84	3,75
Srednja	4,36	4,38	4,10	4,04	4,05	3,83
Višja	4,54	4,45	4,51	4,30	4,29	4,13
Skupaj	4,47	4,42	4,35	4,19	4,19	4,02

Tisti z višjo izobrazbo so povprečju z višjimi ocenami ovrednotili ogroženost biodiverzitete iz zgoraj navedenih razlogov. Statistično značilne razlike glede na izobrazbo se ponovno kažejo pri vseh dejavnikih ogrožanja biotske pestrosti z izjemo podnebnih sprememb (sig=0,251), torej: pri onesnaženju zraka, tal in vode (sig.=0,000), pri kmetijstvu gozdarstvu in prekomernem ribolovu (0,000), povečevanju urbanih površin (sig.=0,000), spreminjanju ali razdrobljenosti naravnih okolij (sig.= 0,000) ter tujerodnih vrstah in živalih (sig.=0,002).

GRAF 40: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

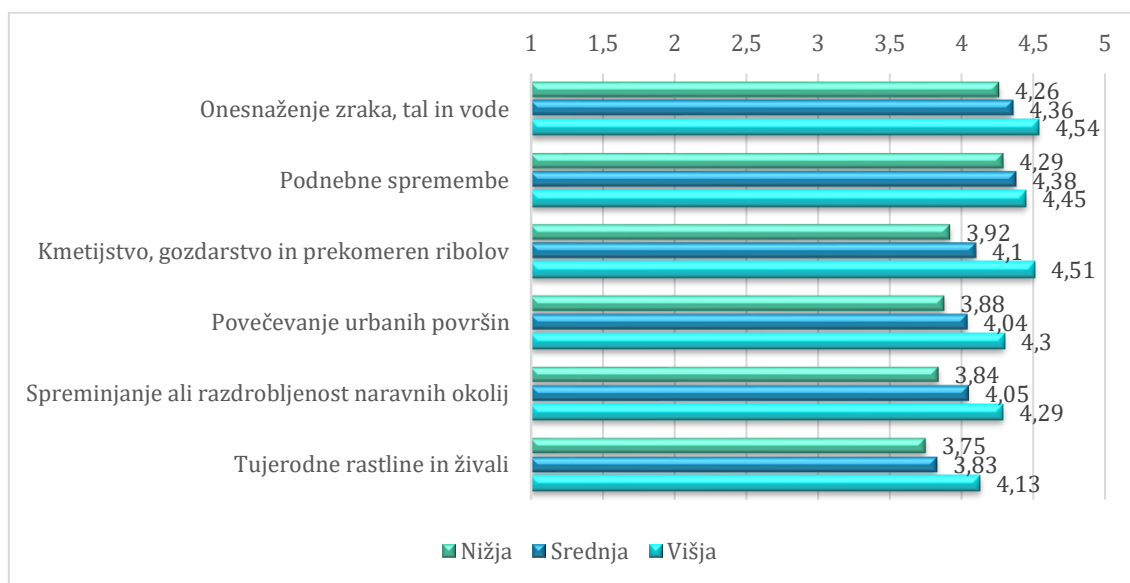

TABELA 43: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?

		Da, že sedaj vplivajo.	Da, bodo vplivali, vendar šele v prihodnosti.	Ne, ne bodo vplivali name osebno, bodo pa na naslednje generacije.	Ne, to ne bo imelo vpliva.	Skupaj
Izobrazba	Nižja	34,0%	28,3%	22,6%	15,1%	100,0%
	Srednja	37,1%	20,7%	31,8%	10,4%	100,0%
	Višja	54,6%	28,9%	15,6%	0,9%	100,0%

Delež tistih, ki menijo, da uničevanje narave in izguba živalskih in rastlinskih vrst že sedaj vpliva nanje, statistično značilno narašča z izobrazbo. Obratno se delež tistih, ki menijo, da ne bodo vplivali nanje osebno, z višanjem izobrazbe znižuje (sig.= 0,000).

GRAF 41: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?

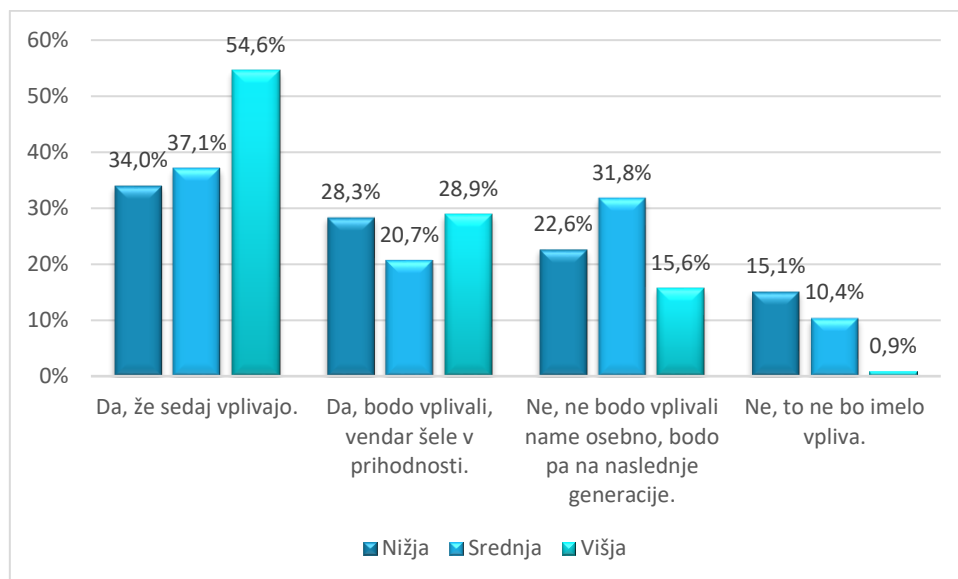
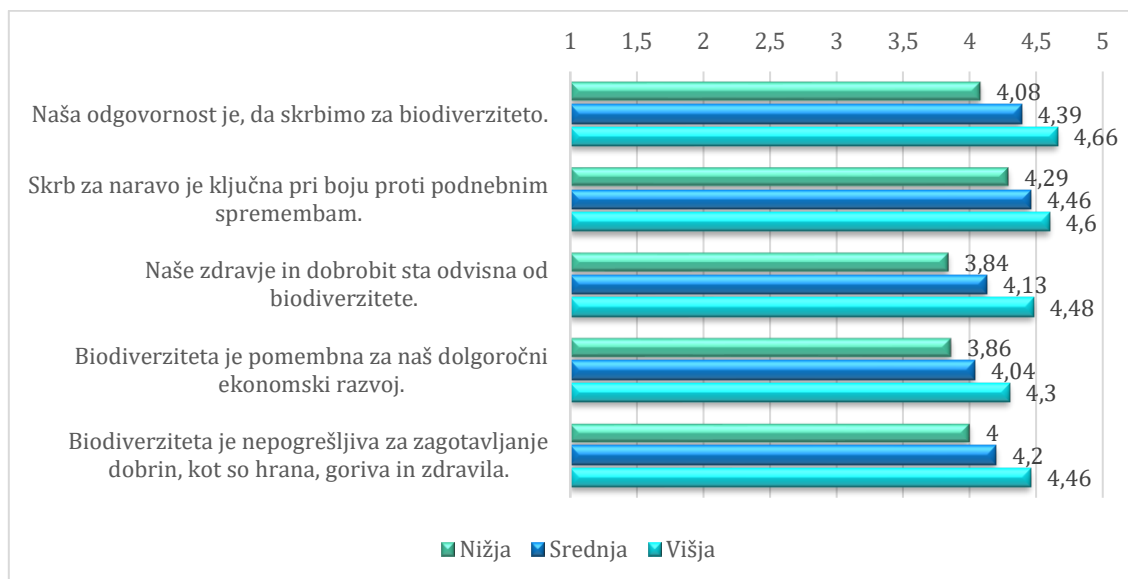

TABELA 44: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?

Izobrazba:	Naša odgovornost je, da skrbimo za biodiverziteto.*	Skrb za naravo je ključna pri boju proti podnebnim spremembam.*	Naše zdravje in dobrobit sta odvisna od biodiverzitete.*	Biodiverziteta je pomembna za naš dolgoročni ekonomski razvoj.*	Biodiverziteta je nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila.*
Nižja	4,08	4,29	3,84	3,86	4,00
Srednja	4,39	4,46	4,13	4,04	4,20
Višja	4,66	4,60	4,48	4,30	4,46
Skupaj	4,54	4,54	4,34	4,20	4,35

Pri odgovorih na zgornje trditve beležimo statistično značilne razlike in kaže se, da višje izobraženi kažejo večjo skrb za biodiverziteto. Da je naša odgovornost, da skrbimo za biodiverziteto, se v večji meri strinjajo vsi, ne glede na izobrazbo, a vseeno nekoliko bolj temu pritrjujejo višje izobraženi ($\text{sig}=0,000$). Da je skrb za naravo ključna pri boju proti podnebnim spremembam, se v nekoliko manjši meri strinja skupina z nižjo izobrazbo ($\text{sig}=0,000$), četudi so si povprečna mnenja precej blizu. Mnenje o tem, da sta naše zdravje in dobrobit odvisna od biodiverzitete narašča z izobrazbo ($\text{sig}=0,000$). Podobna so tudi mnenja anketiranih ne glede na izobrazbo pri trditvi, da je biodiverziteta pomembna za naš dolgoročni ekonomski razvoj ($\text{sig}=0,000$). Pri zadnji trditvi, da je biodiverziteta nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila pa je najmanj izobraževana skupina tista, ki se v najmanjši meri strinja s trditvijo ($\text{sig}=0,000$).

GRAF 42: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?

5.4 RAZLIKE GLEDE NA POZNAVANJE BIODIVERZITETE

Za ugotavljanje razlik glede na poznavanje biodiverzitete je bil uporabljen test hi-kvadrat oziroma neparametrični test Mann – Whitney za primerjavo povprečij.

TABELA 45: KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?

		Zelo dobro obveščen-a.*	Dobro obveščen-a.*	Nisem dobro obveščen-a.*	Sploh nisem obveščen-a.*	Skupaj
Poznavanje biodiverzitete	Pozna	16,1%	46,2%	35,5%	2,2%	100,0%
	Ne pozna	0,0%	4,4%	44,2%	51,4%	100,0%

Po pričakovanjih so tisti, ki poznajo pojem biodiverziteta, tudi boljše obveščeni o izgubi biodiverzitete. Da sploh niso obveščeni o izgubi biodiverzitete je dejalo 51,4 odstotka tistih, ki izraza ne pozna in le 2,2 %, ki ga pozna. Razlike so statistično značilne (sig.=0,000).

GRAF 43: KAKO STE PO VAŠEM MNENJU OBVEŠČENI O IZGUBI BIODIVERZITETE?

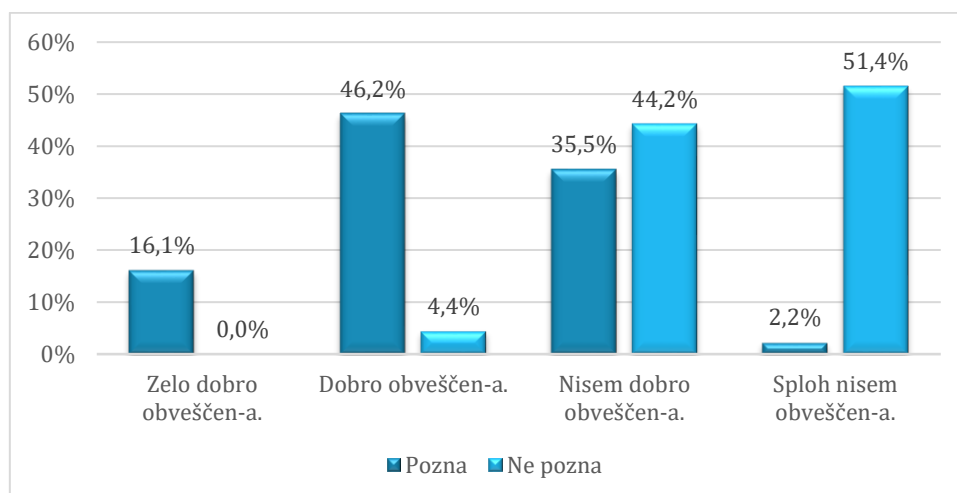

TABELA 46: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

		Slišal-a sem zanj in vem kaj pomeni.*	Slišal-a sem zanj, a ne vem kaj pomeni.*	Nikoli nisem slišal-a zanj.*	Skupaj
Poznavanje biodiverzitete	Pozna	33,4%	28,3%	38,4%	100,0%
	Ne pozna	14,0%	48,8%	37,2%	100,0%
Skupaj		22,2%	28,4%	33,5%	38,1%

Med tistimi, ki poznajo pojem biodiverziteta, je tudi več takih, ki so dejali, da so slišali za izraz ekosistemske storitve in vedo, kaj pomeni; takih je tretjina (33,4 %). Razlike so statistično značilne (sig.= 0,000).

GRAF 44: ALI STE ŽE KDAJ SLIŠALI ZA IZRAZ »EKOSISTEMSKE STORITVE«?

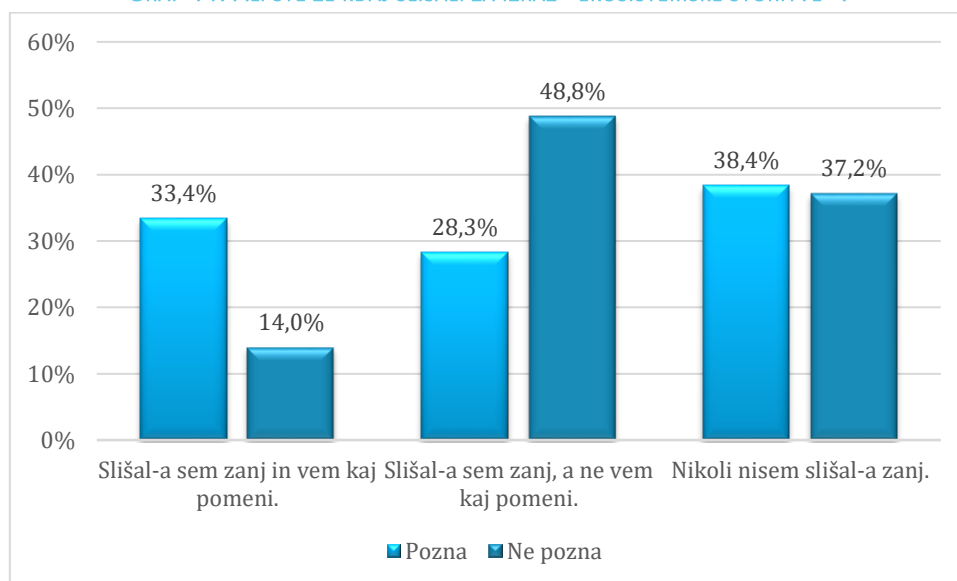

TABELA 47: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

		Slišal-a sem zanj.*	Nisem slišal-a zanj.*	Skupaj.
Poznavanje biodiverzitete	Pozna	34,1%	65,9%	100,0%
	Ne pozna	19,3%	80,7%	100,0%

Med osebami, ki poznajo pojem biodiverziteta je nekoliko več takih, ki so dejali tudi, da so slišali za projekt »Biodiverziteta – umetnost življenja« oziroma »Life Naturaviva«. Teh je 31,4 odstotka – v primerjavi z 19,3 odstotka med tistimi, ki so rekli, da izraza biodiverziteta ne poznajo.

GRAF 45: ALI STE ŽE SLIŠALI ZA PROJEKT »BIODIVERZITETA - UMETNOST ŽIVLJENJA« ALI NA KRATKO »LIFE NATURAVIVA«?

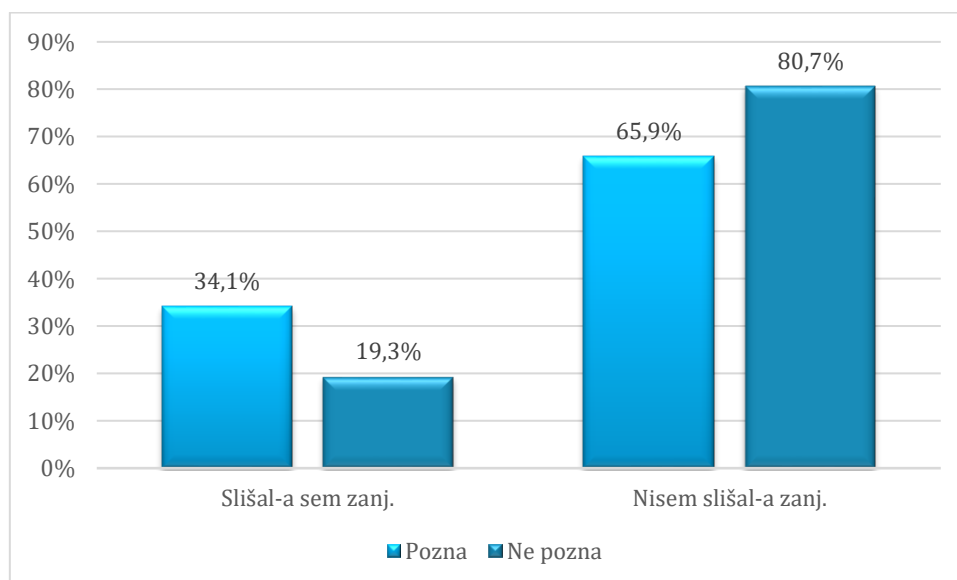

TABELA 48: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

Poznavanje biodiverzitete	V neposredni okolici*	V Sloveniji*	V Evropi*
Pozna	3,98	4,06	4,40
Ne pozna	3,43	3,56	4,02
Skupaj	3,84	3,93	4,31

V povezavi z resnostjo upadanja in izgube živalskih in rastlinskih vrst, pri sig=0.000 potrdimo statistično značilne razlike v odgovorih med tistimi, ki poznajo izraz biodiverziteta in tistimi, ki ga ne poznajo. Zanimivo je, da tisti, ki pojma biodiverziteta ne poznajo, v večji meri dojemajo resnost upadanja/izgube živalskih in rastlinskih vrst v neposredni okolici. Obenem tisti, ki pojem biotske pestrosti poznajo, v večji meri čutijo resnost upadanja živalskih in rastlinskih vrst v Sloveniji in Evropi.

GRAF 46: KAKO RESNO SE VAM ZDI UPADANJE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST?

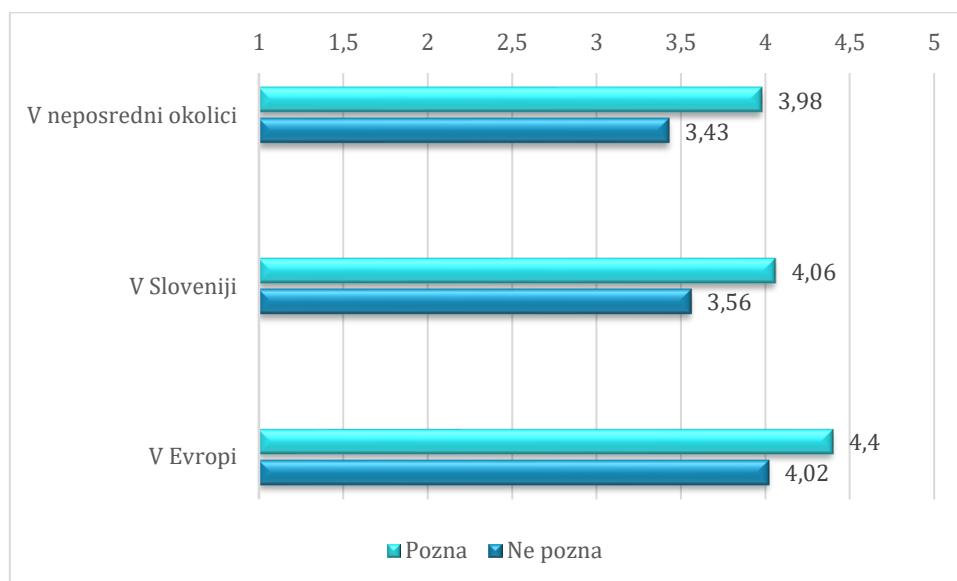

TABELA 49: KAKO RESNA JE PO VAŠEM MNENJU POSAMEZNA OD SPODAJ NAVEDENIH TEŽAV?

Poznavanje biodiverzitete	Propadanje življenjskega prostora.*	Izguba koristi, ki jih dobimo iz narave.*	Upadanje in izguba živalskih in rastlinskih vrst.*
Pozna	4,50	4,66	4,48
Ne pozna	4,09	4,25	3,93
Skupaj	4,39	4,55	4,34

Pri odgovorih tistih, ki pojem biodiverziteta poznajo, zaznamo večjo zaskrbljenost glede resnosti težav s propadanjem življenjskega prostora, izgubo koristi, ki jih dobimo iz narave in z upadanjem ter izgubo živalskih in rastlinskih vrst. Pri vseh trditvah so razlike v mnenjih obeh skupin statistično značilne ($\text{sig}=0,000$).

GRAF 47: KAKO RESNA JE PO VAŠEM MNENJU POSAMEZNA OD SPODAJ NAVEDENIH TEŽAV?

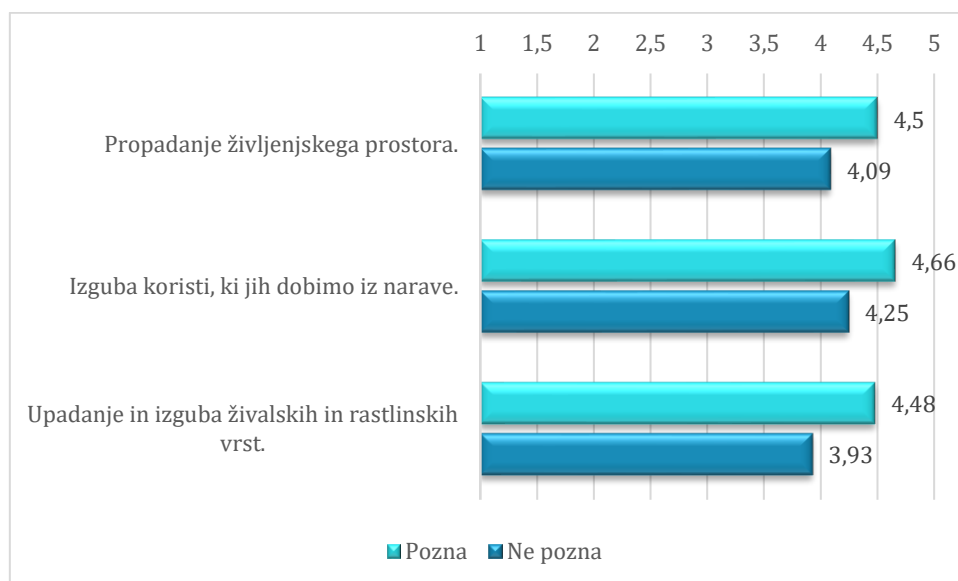

TABELA 50: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNJIH RAZLOGOV?

Poznavanje biodiverzitete	Onesnaženje zraka, tal in vode*	Podnebne spremembe*	Kmetijstvo, gozdarstvo in prekomeren ribolov*	Povečevanje urbanih površin*	Spreminjanje ali razdrobljenost naravnih okolij*	Tužerodne rastline in živali*
Pozna	4,54	4,49	4,52	4,32	4,30	4,18
Ne pozna	4,27	4,21	3,86	3,84	3,86	3,53
Skupaj	4,47	4,42	4,35	4,19	4,19	4,02

Respondenti, ki so dejali, da poznajo izraz biodiverziteta, so v povprečju občutno višje ocenili ogroženost biodiverzitete iz vseh navedenih razlogov. Pri vseh trditvah so razlike v mnenjih glede na poznavanje biodiverzitete statistično značilne (sig=0,000).

GRAF 48: DO KAKŠNE MERE JE BIODIVERZITETA OGROŽENA ZARADI NASLEDNIH RAZLOGOV?

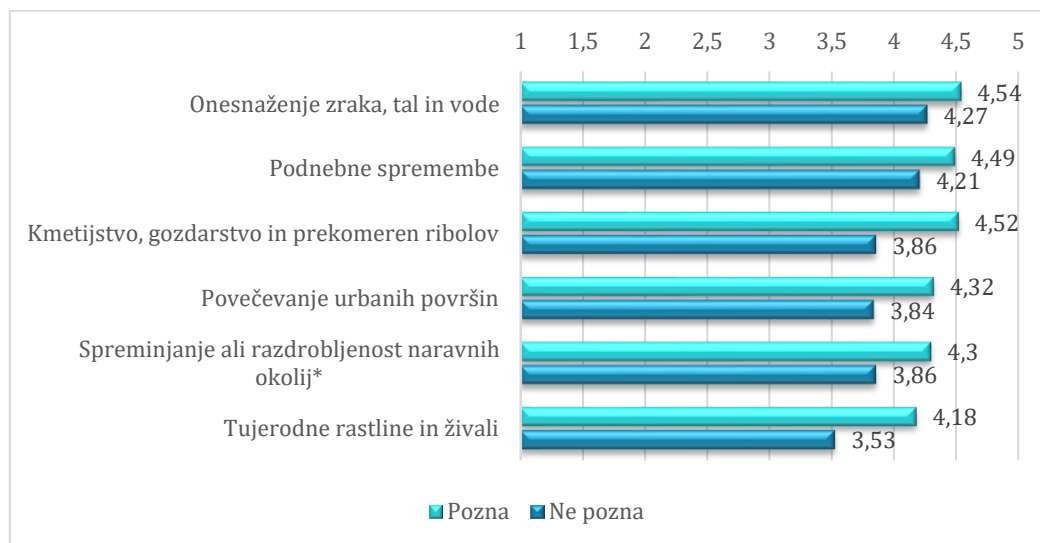

TABELA 51: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?

		Da, že sedaj vplivajo.	Da, bodo vplivali, vendar še le v prihodnosti.	Ne, ne bodo vplivali name osebno, bodo pa na naslednje generacije.	Ne, to ne bo imelo vpliva.	Skupaj
Poznavanje biodiverzitete	Pozna	56,1%	28,5%	14,6%	0,7%	100,0%
	Ne pozna	24,3%	20,0%	39,6%	16,1%	100,0%

Da uničevanje narave in izguba živalskih in rastlinskih vrst že sedaj vpliva nanje osebno, meni 56,1 odstotka anketiranih, ki poznajo izraz biodiverziteta in četrtna (24,3 %) tistih, ki ga ne pozna. Slednji v večjem deležu (39,6 %) menijo, da ne bodo vplivale nanje osebno, bodo pa na naslednje generacije. Razlike so statistično značilne (sig.=0,000).

GRAF 49: MENITE, DA BODO UNIČEVANJE NARAVE IN IZGUBA ŽIVALSKIH IN RASTLINSKIH VRST VPLIVALI NA VAS OSEBNO?

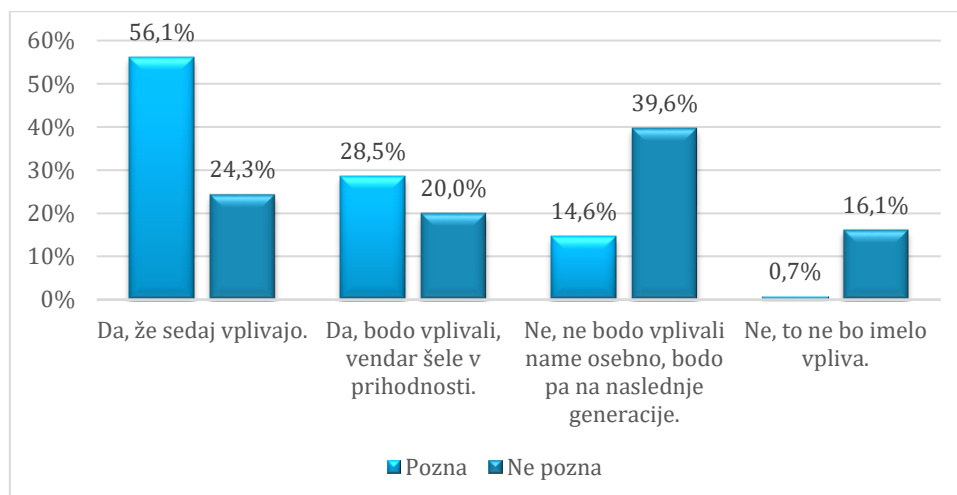

TABELA 52: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?

Poznavanje biodiverzitete	Naša odgovornost je, da skrbimo za biodiverziteto.*	Skrb za naravo je ključna pri boju proti podnebnim spremembam.	Naše zdravje in dobrobit sta odvisna od biodiverzitete.	Biodiverziteta je pomembna za naš dolgoročni ekonomski razvoj.	Biodiverziteta je nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila.
Pozna	4,65	4,63	4,48	4,31	4,47
Ne pozna	4,21	4,28	3,90	3,87	4,00
Skupaj	4,54	4,54	4,34	4,20	4,35

Tisti, ki poznajo izraz biodiverziteta, se tudi bolj strinjajo z izbranimi trditvami glede skrbi za biodiverziteto. Statistično značilne razlike namreč kažejo, da so tisti, ki so seznanjeni z biodiverziteto tudi ocenili, da je naša odgovornost, da skrbijo za biodiverziteto, da je skrb za naravo ključna pri boju proti podnebnim spremembam, da sta zdravje in dobrobit odvisna od biodiverzitete, da je biodiverziteta pomembna za dolgoročni ekonomski razvoj ter da je biodiverziteta nepogrešljiva za zagotavljanje dobrin, kot so hrana, goriva in zdravila (v vseh primerih je sig.=0,000).

GRAF 50: V KOLIKŠNI MERI SE STRINJATE Z NAVEDENIMI TRDITVAMI?

